

OTSUSED

NÕUKOGU OTSUS (ÜVJP) 2021/509,

22. märts 2021,

millega luuakse Euroopa rahutagamisrahastu ja tunnistatakse kehtetuks otsus (ÜVJP) 2015/528

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu lepingut, eriti selle artikli 28 lõiget 1, artikli 41 lõiget 2, artikli 42 lõiget 4 ja artikli 30 lõiget 1,

võttes arvesse liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ettepanekut, mida toetab Euroopa Komisjon,

ning arvestades järgmist:

- (1) Vastavalt Euroopa Liidu lepingu artikli 21 lõike 2 punktile c järgib liidu ühine välis- ja julgeolekupoliitika (edaspidi „ÜVJP“), mille lahutamatu osa on ühine julgeoleku- ja kaitsepoliitika (edaspidi „ÜJKP“), muu hulgas selliseid eesmärgi nagu rahu säilitamine, konfliktide ennetamine ja rahvusvahelise julgeoleku tugevdamine kooskõlas Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni (ÜRO) põhikirjas („ÜRO põhikirj“) sätestatud eesmärkide ja põhimõtetelega.
- (2) Nõukogu märkis oma 17. oktoobri 2016. aasta järeldustes Euroopa Liidu üldise välis- ja julgeolekupoliitika strateegia („ELi üldine välis- ja julgeolekupoliitika strateegia“) kohta, et ELi üldine välis- ja julgeolekupoliitika strateegia kujutab endast liidu raamistikku ühtseks ja vastutustundlikuks välistegevuseks partnerluses teistega, et edendada liidu väärtusi ja huve julgeoleku, demokraatia, jõukuse ja reeglitel põhineva maailmakorra, sealhulgas inimõiguste ja õigusrüügi valdkonnas. Nendes järeldustes märgiti samuti, et ELi üldises välis- ja julgeolekupoliitika strateegias esitatud poliitiline visioon kujundatakse kiiresti konkreetseks poliitiliseks algatuseks ja tegevuseks, mis keskendub liidu välistegevuse viiele prioriteedile, mis on strateegias kindlaks määratud: tugevdada julgeolekut ja kaitset; panustada liidust idas ja lõunas asuvate riikide ja ühiskondade vastupanuvõimesse; töötada välja integreeritud lähenemisviis konfliktidele ja kriisidele; edendada ja toetada piirkondlikke koostöökorraldusi; ning tugevdada rahvusvahelisel õigusel, sealhulgas ÜRO põhikirja põhimõtetel ja Helsingi lõppaktil põhinevat ülemaailmset juhtimist.
- (3) Oma 22. jaanuari 2018. aasta järeldustes väliskonfliktide ja -kriiside puhul järgitava integreeritud lähenemisviisi kohta, mida ELi üldises välis- ja julgeolekupoliitika strateegias nimetatakse väliskonfliktide ja -kriiside puhul järgitavaks liidu sidusama ja terviklikuma tegevuse raamistikuks, kordas nõukogu seoseid kestliku arengu, humanitaartegevuse ning konfliktide ennetamise ja rahu kindlustamise vahel.
- (4) ÜVJP raames teostatav liidu tegevus peaks olema kooskõlas liidu välistegevuse poliitika ja eesmärkidega ning muude liidu poliitikameetmetega, eelkõige julgeolekusektori reformi toetava ELi strateegilise raamistikuga, väliskonfliktide ja -kriiside puhul järgitava integreeritud lähenemisviisiga ning ELi strateegilise lähenemisviisiga naistele, rahule ja julgeolekule, samuti asjakohaste ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioonidega. Samuti peaks see olema kooskõlas liidu õigusega, eelkõige nõukogu ühise seisukohaga 2008/944/ÜVJP⁽¹⁾. See ei tohi mõjutada liikmesriikide julgeoleku- ja kaitsepoliitika eripära. See peab järgima liidu ja selle liikmesriikide kohustusi, mis tulenevad rahvusvahelisest õigusest, eelkõige rahvusvahelisest inimõigustealasest õigusest ja rahvusvahelisest humanitaarõigusest.

(¹) Nõukogu 8. detsembri 2008. aasta ühine seisukoht 2008/944/ÜVJP, millega määratletakse sõjatehnoloogia ja -varustuse ekspordi kontrolli reguleerivad ühiseeskirjad (ELT L 335, 13.12.2008, lk 99).

- (5) Oma 17. juuni 2019. aasta järeldustes julgeoleku ja kaitse kohta ELi üldise strateegia raames rõhutas nõukogu keskkonnaküsimuste ja kliimamuutuste tähtsust julgeoleku ja kaitse jaoks, tunnistas kliimamuutuste olulisust ÜJKP missioonide ja operatsioonide jaoks ning tervitas liidu konfliktide ennetamise ja jätkusuutliku julgeoleku alase tegevuse suuremat kliimatundlikkust.
- (6) ÜVJP eesmärgil viib liit läbi sõjalise või kaitsepoliitilise tähendusega operatsioone ning annab kolmandatele riikidele, rahvusvahelistele organisatsioonidele ja piirkondlikele organisatsioonidele abi nende sõjalise- ja kaitsevaldkonna võimete parandamiseks või nende juhitavate rahutagamisoperatsioonide sõjaliste aspektide toetamiseks.
- (7) Nõukogu tuletas oma 14. novembri 2016. aasta järeldustes ja 6. märtsi 2017. aasta järeldustes (ELi üldise strateegia rakendamise kohta julgeoleku- ja kaitsevaldkonnas) meelde vajadust hõlmata täielikult kõik nõuded, et täiendavalt toetada partnerriike kriiside iseseisval ennetamisel ja ohjamisel, sealhulgas seoses ÜJKP missioonide või operatsioonidega, millel on julgeolekusektoris koolitus-, nõustamis- ja/või juhendamisesanded.
- (8) Lisaks tuletas nõukogu oma 14. novembri 2016. aasta järeldustes kogu ELi hõlmava strateegilise raamistiku kohta meelde ELi üldises välis- ja julgeolekupoliitika strateegias kajastatud uusi ambitsioone ning kestliku arengu tegevuskava 2030 kestliku arengu eesmärkide rakendamise eesmärki. Nõukogu kiitis samuti heaks komisjoni ja Euroopa Liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ühisteatise julgeolekusektori reformi toetava ja kogu ELi hõlmava strateegilise raamistiku elementide kohta ning märkis, et julgeolekusektori reform on konfliktiennetuse peamine komponent, kuna käsitleb võimalikke kriisitegureid, samuti on see peamine komponent kriisiohjamisel ja konfliktide lahendamisel, konfliktijärgsel stabiliseerimisel, rahu kindlustamisel ja riigi ülesehitamisel, sest sellega taastatakse vastutavad julgeolekuasutused ja elanikkonnale tõhusad julgeolekuteenused, luues seega keskkonna kestlikuks arenguks ja rahuks.
- (9) Nõukogu tervitas oma 10. detsembri 2018. aasta järeldustes naiste, rahu ja julgeoleku kohta ELi strateegilist lähenemisviisi naistele, rahule ja julgeolekule. Samuti kinnitas nõukogu veel kord, et naiste, rahu ja julgeoleku tegevuskava tuleb rakendada kogu liidu välistegevuses ning see on oluline osa integreeritud lähenemisviisist väliskonfliktidele ja -kriisidele.
- (10) Vastavalt ELi lepingu artikli 41 lõikele 2 kaetakse ÜVJP rakendamiseks vajalikud tegevuskulud liidu eelarvest, välja arvatud kulud, mis tekivad sõjalise või kaitsepoliitilise tähendusega operatsioonidel, ning juhtudel, kus nõukogu otsustab ühehäälselt teisiti.
- (11) Seetõttu tuleks luua Euroopa Liidu rahutagamisrahastu („rahastu“), et rahastada ÜJKP sõjaliste operatsioonide ja missioonide ühiseid kulusid, kui nõukogu on otsustanud, et liikmesriigid katavad sellised tegevuskulud, samuti kolmandate riikide ning piirkondlike ja rahvusvaheliste organisatsioonide sõjalise ja kaitsevaldkonna võimete parandamiseks võetavate meetmete tegevuskulusid ning piirkondliku või rahvusvahelise organisatsiooni või kolmandate riikide juhitavate rahutagamisoperatsioonide sõjaliste aspektide toetamist juhtudel. Rahastust ei rahastata suutlikkust, mida rahastatakse liidu eelarvest. Mis tahes meetme rahastamiseks rahastu raames on nõutav, et eelnevalt võtaks nõukogu ühehäälselt vastu põhiõigusakti, millega meede kehtestatakse.
- (12) Liidu sõjaliste operatsioonide ja missioonide eripära silmas pidades kohaldatakse rahastu raames selliste operatsioonide ja missioonide ühiste kulude finantsjuhtimise suhtes halduskokkuleppeid ja -eeskirju, mis erinevad neist, mis käsitlevad abimeetmeid. Rahastu tagab järjepidevuse nõukogu otsuse (ÜVJP) 2015/528⁽²⁾ alusel tehtud kokkulepetega.
- (13) Nõukogu märkis oma 19. novembri 2018. aasta järeldustes julgeoleku ja kaitse kohta ELi üldise strateegia raames rahastu pakuvat võimalust rahastada liidu partnerite suutlikkuse suurendamist sõjalistes või kaitseküsimustes ÜVJP eesmärkide saavutamiseks, rõhutades samas vajadust kasutada selleks täielikult ära liidu eelarve võimalusi.

⁽²⁾ Nõukogu 27. märtsi 2015. aasta otsus (ÜVJP) 2015/528, millega luuakse mehhanism Euroopa Liidu sõjalise või kaitsepoliitilise tähendusega operatsioonide ühiste kulude rahastamise haldamiseks (Athena) ja tunnistatakse kehtetuks otsus 2011/871/ÜVJP (ELT L 84, 28.3.2015, lk 39).

- (14) Käesolevas otsuses sätestatakse rahastu raames rahastatavate abimeetmete võtmise ja rakendamise menetlused ja nõuded, sealhulgas hindamine, mis hõlmab konfliktitundlikkust, riski ja mõju, leevendusmeetmeid ning rangeid kontroleid ja kaitsemeetmeid ning rahvusvahelise õiguse järgimist, eelkõige rahvusvahelise inimõigustealase õiguse ja rahvusvahelise humanitaarõiguse järgimist. Abimeetmete puhul, mis hõlmavad sõjaliste kaupade ühises Euroopa Liidu nimekirjas^(?) olevate kaupade eksporti või üleandmist, tuleb järgida ühises seisukohas 2008/944/ÜVJP sätestatud põhimõtteid.
- (15) Liit peaks püüdma optimeerida oma välistegevuse mõju, kasutades selleks rahastu ja liidu eelarvest rahastatavate liidu välisrahastamisvahendite, eelkõige naabruspoliitika, arengu- ja rahvusvahelise koostöö rahastamisvahendi, ning vajaduse korral liidu teiste poliitikavaldkondade sidusust, kooskõla ja vastastikust täiendavust. Nõukogu peaks tagama tõhusa sidususe kõigil tasanditel ning poliitika- ja julgeolekukomitee peaks andma strateegilised suunised liidu sõjalistele operatsioonidele ja abimeetmetele, mida rahastatakse rahastu raames, eelkõige selleks, et tagada ÜVJP, sealhulgas ÜJKP sidusus, järjepidevus ja vastastikune täiendavus.
- (16) Nõukogu tunnustab Aafrika ja ELi ühisstrateegia raames toimuva Aafrika ja ELi rahu- ja julgeolekupartnerluse, eelkõige Aafrika rahutagamisrahastu raames loodud koostööraamistiku jätkuvat strateegilist tähtsust ning Aafrika Liidu juhtivat rolli rahu ja julgeoleku säilitamisel Aafrika mandril. Nõukogu on jätkuvalt pühendunud sellele, et suurendada Aafrika Liidu suutlikkust selles valdkonnas, abistada Aafrika juhitavaid rahutagamisoperatsioone ning tugevdada Aafrika rahu ja julgeoleku struktuuri selle täieliku toimivuse saavutamiseks kooskõlas Euroopa Liidu ja Aafrika Liidu vahelise rahu, julgeoleku ja valitsemistava käsitleva 23. mai 2018. aasta vastastikuse mõistmise memorandumiga, samuti sellele, et säilitada väljakujunenud koostöömehhanismid, eelkõige partnerlusel, konsultatsioonidel ja tõhustatud strateegilisel koordineerimisel põhinev integreeritud lähenemisviis.
- (17) Kooskõlas ELi üldise strateegiaga peaks Euroopa rahutagamisrahastu aitama kaasa stabiilsuse ja rahu saavutamisele ning partnerriikide vastupanuvõime tugevdamisele. Rahastu raames rahastatavad meetmed peaksid käsitlema liidu partnerite suutlikkuse suurendamise vajadusi ning seda eelkõige liidu naabruses.
- (18) Seetõttu on rahastu geograafiline kohaldamisala ülemaailmne. Selle kohaldamisala raames tagab rahastu tulemuslikult täieliku järjepidevuse toetuse ja kohustustega, mida Euroopa Liit annab Aafrikale, annab toetust liidu naabrusele ja käsitleb teisi piirkondi. Rahastu parandab liidu võimet ennetada kriise ja konflikte ning neile kiiresti reageerida ning seda eelkõige, kuid mitte ainult valdkondades, mis kujutavad endast liidu jaoks kõige kiireloomulisemaid ja kriitilisemaid julgeolekuohte. Rahastu eesmärk on tugevdada partnerriikide suutlikkust ennetada kriise ja neile reageerida ning suurendada partnerriikide vastupanuvõimet, et võimaldada neil riikidel oma elanikkonda paremini kaitsta, ning toetada piirkondlikke ja rahvusvahelisi organisatsioone. Seda tuleks kasutada osana liidu terviklikust lähenemisviisist, kasutades parimal viisil ära koostoimet liidu ja selle liikmesriikide muude meetmete ja toetusmeetmetega, eelkõige ÜJKP tsiviilmissioonide ja määrusega, millega luuakse naabruspoliitika, arengu- ja rahvusvahelise koostöö rahastamisvahend, raames teostatavate projektidega.
- (19) Euroopa Ülemkogu märkis oma 17.–21. juuli 2020. aasta järeldustes, et Euroopa rahutagamisrahastu luuakse eelarvevälise rahastamisvahendina, et rahastada julgeoleku ja kaitse valdkonna meetmeid, mida nõukogu võib otsustada võtta, ning sellega asendatakse praegune Aafrika rahutagamisrahastu ja Athena mehhanism. Rahastule ette nähtud rahaline ülemmäär ajavahemikul 2021–2027 on 5 000 miljonit eurot, 2018. aasta jooksevhindades ja seda rahastatakse kui eelarvevälist rida väljaspool mitmeaastast finantsraamistikku liikmesriikide osamaksetest, mis arvutatakse kogurahvatulul põhineva jaotamispõhimõtte alusel.
- (20) Kooskõlas ELi lepingu artikli 41 lõike 2 teise lõiguga katavad liikmesriigid ÜVJP raames võetavate meetmete tegevuskulud juhtudel, mil neid ei kaeta liidu eelarvest, tehes seda rahvamajanduse kogutoodangu skaala alusel, kui nõukogu ei otsusta ühehäälselt teisiti. See säte näeb ühtlasi ette, et liikmesriik, kes on operatsiooni käsitleva nõukogu otsuse üle hääletamisel hoidunud hääletamisest ja teinud ELi lepingu artikli 31 lõike 1 kohase ametliku avalduse, ei ole kohustatud operatsiooni rahastamises osalema.

^(?) ELT C 95, 12.3.2019, lk 1.

- (21) Nõukogu on kooskõlas ELi lepingu artikli 41 lõike 2 teise lõiguga, järgides liikmesriikide vabatahtlikku valikulist kohustust ning võttes arvesse teatavate liikmesriikide julgeoleku- ja kaitsepoliitika eripära, millele on osutatud ELi lepingu artikli 42 lõike 2 teises lõigus, kindlaks määranud (edaspidi „nõukogu poolne kindlaksmääramine“), et juhul, kui liikmesriik on selle alusel hoidunud abimeetme üle hääletamisest ja teinud ELi lepingu artikli 31 lõike 1 teise lõigu kohase ametliku avalduse, sest kõnealune meede võimaldab tarnida surmava jõu kasutamiseks mõeldud kaitseotstarbelist varustust või platvorme, siis kõnealune liikmesriik ei osale meetme kulude katmises. Selle asemel, tuletades meelde oma algset vabatahtlikku valikulist kohustust, eraldab kõnealune liikmesriik vastava lisasumma muudele abimeetmetele, mis ei ole seotud sellise varustuse või selliste platvormidega.
- (22) Täiendava summaga, mille liikmesriik peab eraldama, kui ta hoidub sellise abimeetme üle hääletamisest, millega nähakse ette surmava jõu kasutamiseks mõeldud sõjalisevarustuse või platvormide tarnimine, tagatakse, et kõnealuse liikmesriigi kogupanus abimeetmesse on kooskõlas tema kogurahvatulu osaga liikmesriikide kogurahvatulu koondsummast. Sellised täiendavad panused ei mõjuta nende panuste summat, mida teised liikmesriigid peavad maksma meetmete jaoks, mille jaoks selliseid täiendavaid panuseid tehakse. Seega väheneb sellise abimeetme üle hääletamisest hoidumise tõttu selliste abimeetmete kulude osakaal, mis on seotud surmava jõu kasutamiseks mõeldud kaitseotstarbelise varustuse või platvormide tarnimisega, võrreldes rahastust rahastatavate muude abimeetmete osakaaluga. Hääletamisest hoidumise tõttu vähenevad assigneeringud, mis on sellise varustuse või selliste platvormide tarnimisega seoses abimeetmeteks potentsiaalselt kättesaadavad.
- (23) Selline nõukogu poolne kindlaksmääramine ei tohiks takistada rahastu usaldusväärset finantsjuhtimist ega selle tõhusust.
- (24) Selline nõukogu poolne kindlaksmääramine, mis tuleneb liikmesriikide vabatahtlikust valikulisest kohustusest, on erandlik ja *sui generis* ning see ei piira ELi lepingu artikli 31 lõike 1 teise lõigu üldist kohaldatavust ega liikmesriigi õigust esitada ametlik avaldus vastavalt selle sätte tingimustele, milles nähakse ette, et sellisel juhul ei ole liikmesriik kohustatud otsust kohaldama, kuid ta aktsepteerib, et otsus on liidu jaoks siduv. ELi lepingu artikli 31 lõike 1 teises lõigus sätestatakse samuti, et vastastikuse solidaarsuse vaimus tuleb asjaomasel liikmesriigil hoiduda igasugusest meetmest, mis võiks sattuda vastuollu sellel otsusel põhineva liidu meetmega või takistada seda; teised liikmesriigid austavad tema seisukohta.
- (25) Käesolev otsus vaadatakse läbi iga kolme aasta järel või liikmesriigi taotlusel.
- (26) Kooskõlas Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Liidu toimimise lepingule lisatud protokolli nr 22 (Taani seisukoha kohta) artikliga 5 ei osale Taani seoses nõukogu poolt vastavalt Euroopa Liidu lepingu artikli 26 lõikele 1, artiklile 42 ja artiklitele 43–46 vastu võetud meetmetega kaitsepoliitilise tähendusega liidu otsuste ja meetmete väljatöötamises ja rakendamises ega nende otsuste ja meetmete rahastamisel.
- (27) Kooskõlas ELi lepingu artikli 41 lõikega 1 tuleks halduskulud, mis institutsioonidel tekivad rahastu rakendamisel, katta liidu eelarvest.
- (28) Otsus (ÜVJP) 2015/528 tuleks seega kehtetuks tunnistada,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

IJAOTIS

LOOMINE JA ÜLESEHITUS

1. PEATÜKK

Loomine, kohaldamisala, mõisted ja eesmärgid

Artikkel 1

Loomine ja kohaldamisala

1. Käesolevaga luuakse Euroopa rahutagamisrahastu („rahastu“), et liikmesriigid saaksid rahastada ühise välis- ja julgeolekupoliitika raames võetavaid liidu meetmeid rahu säilitamiseks, konfliktide ennetamiseks ja rahvusvahelise julgeoleku tugevdamiseks kooskõlas ELi lepingu artikli 21 lõike 2 punktiga c juhtudel, kui vastavalt ELi lepingu artikli 41 lõikele 2 ei kaeta nendest meetmetest tulenevaid tegevuskulusid liidu eelarvest.

2. Rahastut kasutatakse selleks, et rahastada:

- a) ELi lepingu artiklite 42 lõike 4 ja 43 lõike 2 kohaste sõjalise või kaitsepoliitilise tähendusega liidu operatsioonide ühiseid kulusid, mida seetõttu ei saa ELi lepingu artikli 41 lõike 2 kohaselt liidu eelarvest katta;
- b) ELi lepingu artikli 28 kohastest liidu meetmetest koosnevaid abimeetmeid, kui nõukogu otsustab vastavalt ELi lepingu artikli 41 lõikele 2 ühehäälselt, et nendest tulenevad tegevuskulud kannavad liikmesriigid.

Punktis b osutatud abimeetmed on:

- i) meetmed kolmandate riikide ning piirkondlike ja rahvusvaheliste organisatsioonide sõjaliste ja kaitseküsimustega seotud suutlikkuse suurendamiseks;
- ii) piirkondliku või rahvusvahelise organisatsiooni või kolmandate riikide juhitud rahutagamisoperatsioonide sõjaliste aspektide toetamine.

3. Käesoleva otsusega kehtestatakse ka lõike 2 punktis b osutatud abimeetmete vastuvõtmise ja rakendamise raamistik, mis põhineb artiklis 56 sätestatud põhimõtetel ja eesmärkidel ning järgib artiklis 9 osutatud strateegilisi prioriteete ja suundi.

Artikkel 2

Rahaline ülemmäär

1. Kõnealuse rahastu rakendamise rahaline ülemmäär ajavahemikuks 2021–2027 on 5 692 000 000 eurot jooksevhindades.

2. Rahalise ülemmäära iga-aastane jaotus on esitatud I lisas.

Artikkel 3

Õigus- ja teovõime ning kaudsetest maksudest ja tollimaksudest vabastamine

1. Rahastul on õigus- ja teovõime, mis võimaldab tal eelkõige omada pangakontosid, omandada, omada ja võõrandada vara, varustust ja teenuseid, värvata töötajaid, sõlmida lepinguid ja halduskokkuleppeid, täita oma kohustusi ning olla kohtus menetlusosaliseks, kui see on käesoleva otsuse rakendamiseks vajalik. Rahastu tegevuse eesmärk ega tagajärg ei tohi olla kasumi tootmine.

2. Vastavalt Euroopa Liidu privileegide ja immunitetide protokoll nr 7 artikli 3 teisele lõigule võtavad liikmesriigid võimaluse korral asjakohaseid meetmeid, et hüvitada või tagastada vallas- või kinnisvara hinnas sisalduvad kaudsed maksud või müügitmaksud või vabastada nende maksmisest, kui rahastu teeb oma ametlikuks kasutuseks ulatuslikke oste, mille hind sisaldab selliseid makse. Selliseid sätteid ei kohaldata, kui nende mõjul liidu piires kahjustatakse konkurentsi. Vastavalt kõnealuse protokoll artikli 4 esimesele lõigule on rahastu vabastatud ka kõikidest tollimaksudest, kui ta impordib liitu kaupu.

Artikkel 4

Mõisted

Käesolevas otsuses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- a) „operatsioon“ – ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika raames kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artikliga 42 loodud liidu operatsioon või missioon, millel on sõjaline või kaitsepoliitiline tähendus, kaasa arvatud juhud, kus ülesande täitmine on ELi lepingu artikli 44 kohaselt usaldatud liikmesriikide rühmale;
- b) „operatsiooni ülem“ – ELi operatsiooni ülem, nagu on määratletud Euroopa Liidu sõjalise juhtimise kontseptsioonis, sealhulgas sõjaliste missioonide plaanimise ja juhtimise teenistuse direktor, kui see on asjakohane;
- c) „abimeede“ – artikli 1 lõike 2 punktis b osutatud liidu meede. Antav abi võib koosneda rahalisest, tehnilisest või materiaalsest toetusest. Selline meede võib olla erimeetme või konkreetse geograafilise või temaatilise suunitlusega üldise toetusprogrammi vormis;
- d) „panustavad liikmesriigid“ – liikmesriigid, kes osalevad rahastu raames rahastatava operatsiooni või abimeetme rahastamises;
- e) „rakendaja“ – osaleja, kellele on usaldatud abimeetme või selle osade rakendamine ja kes sõlmib sel eesmärgil rahastuga lepingu;
- f) „toetusesaaja“ – kolmas riik või piirkondlik või rahvusvaheline organisatsioon, kellele abimeetme toetust pakub.

Artikkel 5

Osalemine otsuste tegemises ning operatsioonide ja abimeetmete rahastamises

1. Kui lõigetest 2, 3 ja 4 ei tulene teisiti, osalevad liikmesriigid otsuste tegemises ning aitavad rahastada operatsioone ja abimeetmeid, mida rahastatakse rahastu raames vastavalt käesoleva otsuse sätetele.
2. Vastavalt ELi lepingu artikli 41 lõike 2 teisele lõigule ei ole liikmesriik, kes on operatsiooni käsitleva nõukogu otsuse üle hääletamisel hoidunud hääletamisest ja teinud ELi lepingu artikli 31 lõike 1 teise lõigu kohase avalduse, kohustatud operatsiooni rahastamises osalema.
3. Juhul kui liikmesriik on hoidunud hääletamisest ja teinud ELi lepingu artikli 31 lõike 1 teise lõigu kohase avalduse abimeetme kohta, sest meede võimaldab tarnida surmava jõu kasutamiseks mõeldud kaitseotstarbelist varustust või platvorme, ei osale see liikmesriik meetme kulude katmises. Sellisel juhul annab kõnealune liikmesriik täiendava panuse sellistesse abimeetmetesse, mis ei ole seotud sellise varustuse või selliste platvormide tarnimisega.
4. Kooskõlas Taani seisukohta käsitleva protokoll nr 22 artikliga 5 ei osale Taani kaitsepoliitilise tähendusega operatsioone käsitlevates otsustes, mille nõukogu võtab vastu ELi lepingu artiklite 42–44 alusel, ega panusta nende operatsioonide rahastamisse.
5. Liikmesriigid, kes panustavad, osalevad artiklis 11 osutatud rahastu komitee otsuste tegemisel kõnealuse operatsiooni või abimeetme kohta.

Artikkel 6

Rahastu raames rahastatavate operatsioonide ja abimeetmete algatamine

Otsused, millega kehtestatakse rahastust rahastatavad operatsioonid ja abimeetmed, võetakse vastu vastavalt ELi lepingu artikli 42 lõike 4 või artikli 30 lõike 1 kohaselt esitatud ettepanekute või algatuste alusel.

Artikkel 7

Õiguslik alus liidu operatsioonide ja abimeetmete rahastamiseks rahastu raames

1. Mis tahes operatsiooni või abimeetme rahastamiseks rahastu raames on vaja eelnevalt vastu võtta põhiõigusakt nõukogu otsuse vormis, millega luuakse operatsioon ELi lepingu artikli 42 lõike 4 ja artikli 43 lõike 2 alusel või võetakse abimeede ELi lepingu artikli 28 alusel. Erandina ei nõuta põhiõigusakti, et rahastada ühiseid kulusid operatsiooni ettevalmistava etapi ajal või operatsiooni tegevuse lõpetamiseks vajalikke kulusid, millele on vastavalt viidatud käesoleva otsuse artikli 44 lõigetes 1 ja 3. Samuti ei ole põhiõigusakti vaja, kui nõukogu on lubanud rahastada abimeedet ettevalmistavaid meetmeid või kiireloomulisi meetmeid kuni abimeedet käsitleva otsuse vastuvõtmiseni vastavalt käesoleva otsuse artikli 57 lõikele 2 ja artiklile 58.

2. Lõikes 1 osutatud põhiõigusaktides sätestatakse asjaomase operatsiooni või abimeetme eesmärgid, kohaldamisala, kestus ja rakendamise tingimused ning need sisaldavad rahastu kaudu rahastatavate rahaliste vahendite lähtesummat.

Artikkel 8

Liidu meetmete kooskõla

1. Vastavalt ELi lepingu artikli 26 lõikele 2 tagavad nõukogu ja Euroopa Liidu välis- ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja (edaspidi „kõrge esindaja“) kooskõla rahastust rahastatavate meetmete ja muude ÜVJP valdkonna meetmete vahel. Vastavalt ELi lepingu artikli 21 lõikele 3 tagavad nõukogu ja komisjon, keda abistab kõrge esindaja, kooskõla rahastust rahastatavate meetmete ja liidu välistegevuse muude valdkondade rahastamisvahendite raames võetavate meetmete ning liidu muude poliitikavaldkondade vahel ja teevad sel eesmärgil koostööd.

2. Vastavalt ELi lepingu artikli 18 lõikele 4 ja artikli 27 lõikele 1 aitab kõrge esindaja tagada käesoleva otsuse rakendamise järjepidevuse ja vajaliku koordineerimise, ilma et see piiraks rahastu finantsjuhtimise korra kohaldamist, nagu on sätestatud käesoleva otsuse 2. peatükis.

3. Haldurid ja muud rahastu raames operatsioonide ja abimeetmete rahastamise juhtimise eest vastutavad isikud teevad koostööd ja kooskõlastavad oma tegevust, et tagada rahastu tõhus toimimine.

Artikkel 9

Strateegilised prioriteedid ja suunised

1. Operatsioonid ja abimeetmed järgivad strateegilisi prioriteete, mille Euroopa Ülemkogu ja nõukogu on kehtestanud ÜVJP raames võetavate liidu meetmete jaoks, sealhulgas oma asjakohastes järeldustes.

2. Käesoleva artikli lõikes 1 osutatud strateegiliste prioriteetide raames esitab poliitika- ja julgeolekukomitee strateegilised suunised rahastu raames rahastatavate operatsioonide ja abimeetmete kohta, mille eesmärgiks on rahu säilitamine, konfliktide ennetamine ja rahvusvahelise julgeoleku tugevdamine. Sel eesmärgil korraldab komitee kaks korda aastas arutelu. Abimeetmete osas tugineb poliitika- ja julgeolekukomitee artiklis 56 sätestatud eesmärkidele ja põhimõtetele ning võtab nõuetekohaselt arvesse kõrge esindaja poolt kooskõlas artikliga 63 esitatud aruandeid.

3. Nõukogu kehtestab rahastust rahastatavate abimeetmete jaoks riski- ja kaitsemeetmete metoodika ning poliitika- ja julgeolekukomitee vaatab selle korrapäraselt läbi.
4. Lõikes 2 osutatud strateegilistes suunistes nähakse ette nii temaatiline kui ka geograafiline suunitlus, võttes rahastu raames rahastatavate operatsioonide ja abimeetmete kaudu liidu eesmärkide saavutamisele kaasaaitamisel tõhususe ja järjepidevuse saavutamiseks arvesse rahvusvahelist olukorda, asjakohaseid nõukogu järeldusi, kohaldatavate rahastamisvahendite raames tehtavat liidu välistegevust ning kõrge esindaja, haldurite ja operatsiooni ülemate asjakohaseid aruandeid.
5. Lõikes 3 osutatud riski- ja kaitsemeetmete metoodika hõlmab võimalikke leevendavaid ja kaasnevaid elemente, järelevalve ja hindamise korda ning kontrolli ja kaitsemeetmeid, sealhulgas sõjaliste kaupade ühisesse liidu nimekirja kantud kaupu hõlmavate abimeetmete puhul.

2. PEATÜKK

Rahastu organisatsiooniline struktuur

Artikkel 10

Juhtorganid ja personal

1. Rahastut juhivad artiklis 11 osutatud rahastu komitee alluvuses ja juhtimisel:
 - a) operatsioonide haldur;
 - b) iga operatsiooni ülem seoses operatsiooniga, mida ta juhatab ning mis tahes abimeetme või selle osaga, mida operatsioon võib rakendada vastavalt artiklile 60;
 - c) abimeetmete haldur, ja
 - d) operatsioonide eest vastutav peaarvepidaja ja abimeetmete eest vastutav peaarvepidaja.
2. Rahastu kasutab võimalikult suures ulatuses liidu institutsioone, organeid ja asutusi. Ta kasutab peamiselt olemasolevaid haldusstruktuure ning liidu institutsioonide, organite ja asutuste töötajaid ning asjaomase halduri taotlusel liikmesriikide lähetatud töötajaid.
3. Nõukogu peasekretär tagab operatsioonide halduri ja operatsioonide eest vastutava peaarvepidaja koos nende ülesannete täitmiseks vajaliku personali ja haldusressursiga.
4. Kõrge esindaja vastutab selliste nõukogu otsuste rakendamise tagamise eest, millega kehtestatakse abimeetmed vastavalt ELi lepingu artikli 27 lõikele 1.
5. Abimeetmete rahalisel rakendamisel (välja arvatud abimeetmed või nende osad, mida rakendab operatsioon) abistavad kõrget esindajat abimeetmete haldur ja abimeetmete peaarvepidaja. Kõrge esindaja täidab seda kohustust nõukogu otsuse 2010/427/EL (*) artikli 9 lõikes 6 osutatud komisjoni talituse ja vajaduse korral muude komisjoni talituste toetusel.

Artikkel 11

Rahastu komitee

1. Luuakse rahastu komitee (edaspidi „komitee“), millesse kuulub iga liikmesriigi esindaja.

(*) Nõukogu 26. juuli 2010. aasta otsus 2010/427/EL, millega määratakse kindlaks Euroopa välisteenistuse korraldus ja toimimine (ELT L 201, 3.8.2010, lk 30).

2. Komitee esimeheks on nõukogu eesistujariigiks oleva liikmesriigi esindaja. Esimees kutsub kokku ja juhatab komitee koosolekuid.
3. Komitee teostab oma pädevust vastavalt käesolevale otsusele. Komitee tegutseb vastavalt lõikes 14 sätestatud hääletuskorrale.
4. Komitee võtab vastu rahastu aastaelarve ja paranduseelarved, võttes arvesse iga operatsiooni ja abimeetme lähtesummat.
5. Komitee kiidab heaks raamatupidamise aastaaruande ning annab heakskiidu haldurite ja iga operatsiooni ülema tegevusele küsimustes, mille eest nad vastutavad.
6. Komitee võtab haldurite ühisel ettepanekul vastu järgmised rahastu raames rahastatavate kulude rakendamise eeskirjad, mis täiendavad käesolevas otsuses sätestatud norme:
 - a) sõjalisi operatsioone käsitlevad rakenduseeskirjad on paindlikkuse poolt sarnased finantsreeglitega, mida kohaldatai otsusega (ÜVJP) 2015/528 (edaspidi „Athena mehhanism“) loodud Euroopa Liidu sõjalise või kaitsepoliitilise tähendusega operatsioonide ühiste kulude haldamise mehhanismi suhtes;
 - b) abimeetmeid käsitlevad rakenduseeskirjad peavad olema kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL, Euratom) 2018/1046 ⁽⁹⁾ ning tagama kõnealuse määrusega samal tasemel usaldusväärse finantsjuhtimise, läbipaistvuse ja mittediskrimineerimise. Kõnealuste normidega põhjendatakse sõnaselgelt juhtumeid, mis nõuavad kõrvalekaldumist määruse (EL, Euratom) 2018/1046 normidest, et võimaldada sihipärast paindlikkust, ning tagatakse, et peaarvepidaja poolt artikli 13 lõike 4 punkti d kohaselt vastu võetud raamatupidamiseeskirjad on kooskõlas rahvusvaheliselt tunnustatud avaliku sektori raamatupidamisstandarditega.

Komitee vaatab punktides a ja b osutatud kavandatud rakenduseeskirjad läbi tihedas koostöös halduritega, eelkõige eesmärgiga tagada, et rakenduseeskirjad on kooskõlas usaldusväärse finantsjuhtimise, mittediskrimineerimise ja põhiõiguste austamise põhimõtetega.

7. Komitee võtab esimehe ettepanekul ja haldurite toetusel vastu oma töökorra.
8. Kui komitee arutab operatsiooni või abimeetme rahastamist:
 - a) kuulub komitee koosseisu iga panustava liikmesriigi esindaja;
 - b) võib operatsiooni või abimeetmesse mittepanustava liikmesriigi esindaja osaleda komitee tegevuses, mis on seotud sellise operatsiooniga või abimeetmega, kuid ei võta osa komitee hääletustest;
 - c) osaleb iga operatsiooni ülem või tema esindaja komitee töös, kui käsitletakse tema juhatavat operatsiooni ning abimeedet või selle osa, mida operatsioon rakendab, kuid ei võta osa komitee hääletustest;
 - d) kutsutakse panustavate kolmandate riikide ja vabatahtlike panustajate esindajaid komitee töös osalema, kui arutelu puudutab otseselt asjaomaste panustajate rahalist panust, siis nad ei võta osa komitee hääletustest ega viibi hääletuste juures;
 - e) võib kutsuda komitee töös osalema teiste asjaomaste osalejate (eelkõige rakendajate) esindajaid, kui aruteluteema puudutab asjaomase osaleja poolt täielikult või osaliselt rakendatavat abimeedet, kuid ta ei võta osa komitee hääletustest.

⁽⁹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuli 2018. aasta määrus (EL, Euratom) 2018/1046, mis käsitleb liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantsreegleid ja millega muudetakse määrusi (EL) nr 1296/2013, (EL) nr 1301/2013, (EL) nr 1303/2013, (EL) nr 1304/2013, (EL) nr 1309/2013, (EL) nr 1316/2013, (EL) nr 223/2014 ja (EL) nr 283/2014 ja otsust nr 541/2014/EL ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL, Euratom) nr 966/2012 (ELT L 193, 30.7.2018, lk 1).

9. Operatsioonide haldur osutab komiteele sekretariaaditeenuseid operatsioonidega ja operatsioonide poolt rakendatavate abimeetmetega seotud küsimustes ning abimeetmete haldur teeb seda abimeetmetega seotud küsimustes. Iga haldur osaleb komitee koosolekul ja koostab koosolekute protokollid oma vastutusalaga seotud küsimuste kohta. Haldur võib koosolekul osaleda ka muude päevakorrapunktide arutamisel. Haldurid ei osale komitee hääletustel.
10. Euroopa välisteenistuse ja komisjoni esindajaid kutsutakse võtma osa komitee koosolekutest, kuid nad ei võta osa selle hääletustest.
11. Euroopa Kaitseagentuuri (EDA) esindajaid võib kutsuda osa võtma komitee koosolekutest EDA tegevusvaldkonda puudutavate aruteluteemade puhul, kuid nad ei võta osa komitee hääletustest ega viibi hääletuste juures.
12. Rahastu peaarvpidajad osalevad vajaduse korral komitee töös oma vastutusalaga seotud küsimustes, kuid ei võta osa komitee hääletustest.
13. Liikmesriigi, halduri või operatsiooni ülema taotluse korral kutsub esimees komitee kokku 15 päeva jooksul.
14. Võttes arvesse lõigetes 1 ja 8 määratletud komitee koosseisu, teeb komitee otsused ühehäälselt. Menetlusküsimustes, näiteks päevakorra ja protokollide kinnitamisel ning kodukorra vastuvõtmisel, teeb ta otsuseid oma liikmete lihtääletamusega.
15. Komitee otsused on siduvad.
16. Kiireloomulistel juhtudel võib otsuse vastu võtta kirjaliku menetluse teel esimehe algatusel vastavalt komitee poolt kindlaks määratavatele eeskirjadele, välja arvatud juhul, kui komitee liige taotleb komitee kokkukutsumist.
17. Haldurid, iga operatsiooni ülem ja peaarvpidajad teavitavad komiteed vajaduse korral oma vastutusalaga seotud küsimustest. Eelkõige annab asjaomane haldur komiteele piisavalt teavet iga rahastuga seotud kahjunõude või vaidluse kohta.
18. Eelarvele ja muudele komitee poolt vastu võetud aktidele kirjutavad alla esimees ja asjaomane haldur oma vastutusalaga seotud küsimustes.
19. Kui komitees arutluse all olevas küsimuses kokkulepet ei saavutata, võib komitee otsustada edastada küsimuse nõukogule otsuse tegemiseks.

Artikkel 12

Haldurid

1. Nõukogu peasekretär nimetab pärast komitee teavitamist kolmeks aastaks ametisse operatsioonide halduri ja vähemalt ühe operatsioonide asehalduri.
2. Kõrge esindaja nimetab pärast komitee teavitamist kolmeks aastaks ametisse abimeetmete halduri.
3. Haldurid täidavad oma ülesandeid rahastu nimel.
4. Eelarve konkreetsed jaotised, mis on seotud abimeetmete või nende mis tahes osa rakendamisega operatsiooni poolt, kuuluvad operatsioonide halduri vastutusalasse.
5. Iga haldur on oma vastutusalaga seotud küsimustes rahastu seaduslik esindaja, sealhulgas kohtumenetluses ja vaidluste lahendamisel.

6. Iga haldur:
- koostab ja esitab komiteele aastaelarve projekti ning paranduseelarvete need jaotised, mille eest ta vastutab. Aastaelarve projekti ja paranduseelarvete kulude osa, mis käsitleb operatsiooni ning mis tahes abimeedet või selle osa, mida operatsioon võib rakendada, koostatakse asjaomase operatsiooni ülema ettepaneku alusel;
 - täidab pärast komitee poolset vastuvõtmist enda vastutusalasse kuuluvat aastaelarvet ja asjaomaseid paranduseelarveid ning annab nende kohta aru;
 - on rahastu tulude ja kulude puhul vastav eelarvevahendite käsutaja, välja arvatud operatsioonide aktiivses etapis tekkinud kulud. Haldurid võivad vajaduse korral oma eelarvevahendite käsutaja volitusi delegeerida;
 - täidab tulude osas rahalisi kokkuleppeid, mis on sõlmitud kolmandate pooltega vastavalt seoses operatsioonide ja abimeetmete rahastamisega.
7. Iga haldur tagab oma vastutusalaga seotud küsimustes käesoleva otsusega kehtestatud eeskirjade täitmise ja komitee otsuste rakendamise. Selleks võib abimeetmete haldur anda rakendajatele vajalikke juhiseid, sealhulgas kiireloomuliste meetmete võtmiseks.
8. Igal halduril on õigus võtta oma vastutusalaga seotud küsimustes kooskõlas käesoleva otsuse ja komitee poolt vastavalt artikli 11 lõikele 6 kehtestatud eeskirjadega meetmeid, mida nad peavad vajalikuks rahastu raames rahastatavate kulude katmiseks. Nad teatavad sellest komiteele.
9. Iga haldur kooskõlastab oma vastutusalaga seotud küsimustes tööd, mida tehakse operatsioonide ja abimeetmetega seotud rahalistes küsimustes. Kõnealustes küsimustes on haldurid riikide ametiasutuste ja vajaduse korral rahvusvaheliste organisatsioonide kontaktisikuks.
10. Iga haldur tagab, oma vastutusalaga seotud küsimustes, vajaduse korral oma ülesannete järjepidevuse.
11. Iga haldur annab aru komiteele oma vastutusalaga seotud küsimustes.

Artikkel 13

Peaarvepidajad

- Nõukogu peasekretär nimetab kolmeks aastaks ametisse operatsioonide peaarvepidaja ja vähemalt ühe operatsioonide asepeaarvepidaja.
- Kõrge esindaja nimetab kolmeks aastaks ametisse abimeetmete peaarvepidaja.
- Peaarvepidajad täidavad oma ülesandeid rahastu nimel.
- Iga peaarvepidaja teeb oma ülesannetega seotud küsimustes järgmist:
 - teeb nõuetekohaselt väljamakseid, kogub tulusid ja nõuab sisse kindlaksmääratud saadaolevad summad;
 - koostab raamatupidamise aastaaruande ja esitab selle komiteele heakskiitmiseks;
 - peab raamatupidamisarvestust;
 - kehtestab raamatupidamiseeskirjad ja -korra ning kontoplaani;
 - kehtestab ja kiidab heaks tuluarvestussüsteemi ja peab selle üle järelevalvet ning vajaduse korral kiidab heaks asjaomase eelarvevahendite käsutaja poolt raamatupidamisandmete koostamiseks või põhjendamiseks sisse seatud süsteemid ja peab nende üle järelevalvet, kontrollib saadud teavet ja vajaduse korral taotleb parandusmeetmete võtmist;

- f) säilitab tõendavaid dokumente;
- g) vastutab rahavoogude juhtimise eest.

5. Rahavoogude juhtimiseks avab iga peaarvepidaja rahastu nimel ühe või mitu pangakontot või korraldab selliste kontode avamise. Samuti on ta vastutav selliste kontode sulgemise eest või korraldab nende sulgemise. Peaarvepidajad võivad delegeerida teatavad ülesanded alluvatele töötajatele.

6. Haldurid ja kõik operatsiooni ülemad edastavad asjaomasele peaarvepidajale kogu teabe, mis on vajalik finantsolukorda ja eelarve täitmist täpselt kirjeldavate raamatupidamisaruannete koostamiseks. Nad kinnitavad sellise teabe usaldusväärsust.

7. Peaarvepidajad annavad aru komiteele.

Artikkel 14

Halduritele, peaarvepidajatele ja personalile kohaldatavad üldsätted

1. Halduri ja asehalduri ning peaarvepidaja ja asepeaarvepidaja ülesandeid ei või omavahel ühendada.
2. Operatsioonide asehaldur allub operatsioonide haldurile. Operatsioonide asepeaarvepidaja allub operatsioonide peaarvepidajale.
3. Operatsioonide asehaldur asendab operatsioonide haldurit, kui viimane ei ole kohal. Operatsioonide asepeaarvepidaja asendab operatsioonide peaarvepidajat, kui viimane ei ole kohal.
4. Kui liidu ametnikud ja muud teenistujad täidavad rahastu nimel ülesandeid, kohaldatakse nende suhtes jätkuvalt Euroopa Liidu ametnike personalieeskirju ja muude teenistujate teenistustingimusi, mis on sätestatud nõukogu määruses (EMÜ, Euratom, ESTÜ) nr 259/68 ⁽⁶⁾ („personاليةeskirjad“).
5. Töötajad, kelle liikmesriigid on andnud rahastu käsutusse, alluvad eeskirjadele, mida kohaldatakse nende töötajate haldusjuhtimise eest vastutavas liidu institutsioonis lähetatud riiklike ekspertide suhtes, ning sätetele, mille osas nende riigi ametiasutused ja liidu institutsioon või asjaomane haldur on rahastu nimel kokku leppinud.
6. Rahastu käsutusse antud töötajad või rahastu poolt värvatud töötajad peavad eelnevalt olema saanud loa juurdepääsuks vähemalt kuni „SECRET UE/EU SECRET“ tasemel salastatud teabele või saanud samaväärse juurdepääsuloa liikmesriigilt.

Artikkel 15

Operatsiooni ülemad

1. Iga operatsiooni ülem täidab oma ülesandeid rahastu nimel seoses enda juhutatava operatsiooni ühiste kulude rahastamisega ning mis tahes abimeetme või selle osa rahastamisega, mida operatsioon võib rakendada.
2. Enda juhutatava operatsiooni puhul ja mis tahes abimeetme või selle osa puhul, mida see operatsioon võib rakendada, teeb iga operatsiooni ülem järgmist:
 - a) saadab operatsioonide haldurile eelarveprojekti kulude osa kohta oma ettepanekud;

⁽⁶⁾ EÜT L 56, 4.3.1968, lk 1.

b) eelarvevahendite käsutajana:

- i) kasutab assigneeringuid, mis on seotud ühiste kuludega, riigi poolt kantavate kuludega, nagu on osutatud artiklis 48, ning abimeetmete või nende osaga, mida operatsioon võib rakendada; teostab järelevalvet isikute üle, kes osalevad kõnealuste assigneeringute kasutamisel, sealhulgas eelrahastamisel; võib rahastu nimel võtta vastu pakkumisi ja sõlmida lepinguid ja avab arvelduskontosid enda juhutatava operatsiooni jaoks, sealhulgas abimeetmete või nende osade jaoks, mida operatsioon võib rakendada;
- ii) kasutab enda juhutatava operatsiooni kulude katmiseks ette nähtud assigneeringuid, mida rahastatakse vabatahtlikest panustest; teostab panustajaga sõlmitud ajutise halduskokkuleppe asjakohaste sätete alusel võimu isikute üle, kes osalevad kõnealuste assigneeringute kasutamisel; võib panustaja nimel võtta vastu pakkumisi ja sõlmida lepinguid ja avab ühe pangakonto iga panuse kohta.

3. Igal operatsiooni ülemal on õigus võtta kooskõlas käesoleva otsusega ja komitee poolt vastavalt artikli 11 lõikele 6 kehtestatud eeskirjadega meetmeid, mida ta peab vajalikuks, et katta rahastu raames rahastatavad kulud seoses enda juhutatava operatsiooniga ning mis tahes abimeetme või selle osaga, mida operatsioon võib rakendada. Operatsiooni ülem teavitab sellest operatsioonide haldurit ja komiteed.

4. Iga operatsiooni ülem peab raamatupidamisarvestust rahastult saadud rahastuse, enda tehtud kulutuste ja tehtud väljamaksete ning saadud tulu üle, samuti rahastu eelarvest rahastatud vallasvara kontrollimise üle, mida kasutatakse tema juhutatava operatsiooni jaoks ning mis tahes abimeetme või selle osa jaoks, mida operatsioon võib rakendada. Kõnealune raamatupidamisarvestus tuleb operatsioonide peaarvepidajale tema taotluse korral kättesaadavaks teha.

5. Iga operatsiooni ülem kasutab rahastu raamatupidamis- ja varahaldussüsteemi, välja arvatud neil nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel, mille haldur ja operatsioonide peaarvepidaja on heaks kiitnud.

Artikkel 16

Vastutus

1. Rahastu heaks tegutsevate töötajate üleastumise või hooletuse korral, mis pannakse toime käesolevast otsusest tulenevate ülesannete täitmisel, reguleeritakse liidu töötajate distsiplinaarvastutust ELi personalieeskirjadega ning liikmesriigi poolt rahastu juurde lähetatud või kättesaadavaks tehtud töötajate distsiplinaarvastutust reguleeritakse liikmesriigi asjaomaste eeskirjade ja korra kohaselt. Ilma et see piiraks protokoll nr 7 (Euroopa Liidu privileegide ja immuuniteetide kohta) kohaldamist, mida kohaldatakse liidu töötajate suhtes, reguleeritakse rahastu heaks tegutsevate töötajate kriminaalvastutust kohaldatavate siseriiklike õigusaktidega. Lisaks võib komitee omal algatusel või panustava liikmesriigi või panustava kolmanda poole taotlusel otsustada, et rahastu algatab eespool mainitud töötajate suhtes tsiviilhagi. Liidu töötajate tsiviilvastutus piirdub kahjuga, mis on põhjustatud raskest hooletusest või tahtlikust üleastumisest nende kohustuste täitmisel või seoses nende täitmisega, ning seda reguleerivad nende suhtes kohaldatavad personalieeskirjad ja rakenduseeskirjad.

2. Panustav liikmesriik või panustav kolmas pool ei või ühelgi juhul pidada liitu, nõukogu peasekretäri, kõrget esindajat või komisjoni vastutavaks selle eest, kuidas haldurid, peaarvepidajad või rahastu juurde määratud või lähetatud personal on oma ülesandeid täitnud.

3. Panustavad liikmesriigid või asjakohasel juhul panustavad kolmandad pooled täidavad vajaduse korral rahastu kaudu kõik lepingulised kohustused, mis tekkivad rahastu nimel sõlmitud lepingute tulemusena. Seda reguleeritakse asjaomase lepingu suhtes kohaldatava õigusega.

4. Panustavad liikmesriigid või asjakohasel juhul panustavad kolmandad pooled täidavad vajaduse korral rahastu kaudu mittelepingulised kohustused kahju hüvitamiseks, mille on tekitanud operatsiooni peakorter, vägede peakorter või väeliigi peakorter või nende personal oma ülesannete täitmise käigus või mis on tekitatud abimeetme rakendamisel, tehes seda vastavalt liikmesriikide seaduste ühistele põhimõtetele.
5. Ühelgi juhul ei või panustav liikmesriik või panustav kolmas pool pidada liitu või liikmesriike vastutavaks eelarve täitmise raames sõlmitud lepingute eest või operatsiooni või selle töötajate poolt nende ülesannete täitmise käigus tekitatud kahju eest.
6. Käesolev artikkel ei piira ühegi sellise kokkuleppe kohaldamist, mis käsitleb operatsiooni töötajate puutumatuset jurisdiktsiooni suhtes vastuvõtva riigiga sõlmitud vägede staatuse või missiooni staatuse lepingu või Euroopa Liidu vägede staatuse lepingu (7) alusel.

II JAOTIS

EELARVE

3. PEATÜKK

Põhimõtted ja struktuur, paranduseelarved, assigneeringute ümberpaigutamine ja ülekandmine

Artikkel 17

Eelarvepõhimõtted

1. Eelarve, mis on koostatud eurodes, kujutab endast akti, millega kehtestatakse igaks eelarveaastaks rahastu hallatavad tulud ja kulud ning kiidetakse need heaks.
2. Eelarvesse kirjendatud assigneeringud kiidetakse heaks eelarveaastaks, mis algab 1. jaanuaril ja lõpeb sama aasta 31. detsembril. Need peavad hõlmama kulukohustuste assigneeringuid ja maksete assigneeringuid.
3. Eelarvesse kantud kulukohustuste täitmisega seotud assigneeringud kiidetakse heaks I lisas sätestatud iga-aastaste rahaliste ülemmäärade piires. Tingimusel et peetakse kinni artikli 2 lõikes 1 osutatud üldisest ülemmäärast, võib komitee siiski vajaduse korral või erandlikel asjaoludel vastu võtta aasta- või paranduseelarve, mis ületab vastavat iga-aastast rahalist ülemmäära kuni 15 %. Sellisel juhul võib kõrge esindaja esitada nõukogule ettepaneku kohandada I lisas sätestatud iga-aastaseid ülemmäärasid, võttes kõigepealt arvesse eelmiste aastate ülemmäärade kasutamata osi.
4. Eelarve tulud ja kulud peavad olema tasakaalus.
5. Kõik kulud on seotud konkreetse operatsiooni või abimeetmega, välja arvatud juhul, kui tegu on II ja III lisades loetletud kuludega.
6. Kasutada võib ainult teatavasse eelarvejaotisesse kuuluvaid tulusid ja kulusid, mis ei ületa sinna kirjendatud assigneeringute ülemmäära, välja arvatud artikli 51 lõigete 2 ja 6 ning artikli 58 kohaldamisel.

(7) Euroopa Liidu liikmesriikide vaheline leping ELi institutsioonidesse lähetatud sõjaväelise ja tsiviilkoosseisu staatuse ning selliste peakorterite ja jõudude staatuse kohta, mis võidakse anda Euroopa Liidu kasutusse Euroopa Liidu lepingu artikli 17 lõikes 2 nimetatud ülesannete (sh õppuste) ettevalmistamise ja täitmise jaoks, samuti liikmesriikide sellise sõjaväelise ja tsiviilkoosseisu staatuse kohta, mis võidakse sel puhul Euroopa Liidu kasutusse anda (ELi vägede staatuse leping) (ELT C 321, 31.12.2003, lk 6).

Artikkel 18

Aastaeelarve

1. Aastaeelarve koosneb kulukohustuste ja maksete assigneeringutest, mis on jaotatud jaotisteks, mis on omakorda jaotatud peatükkideks ja artikliteks.
2. Iga haldur koostab igal aastal järgmise eelarveaasta eelarveprojekti ettevalmistamisel hinnangulise vajaduse alusel ja I lisas sätestatud vastava iga-aastase rahalise ülemmäära piires jaotised, mille eest ta vastavalt artikli 12 lõigetele 1 ja 2 vastutab. Operatsiooni ülemad abistavad operatsioonide haldurit.
3. Eelarveprojekt peab sisaldama järgmisi elemente:
 - a) assigneeringud, mida peetakse vajalikuks, et katta
 - käimasolevate või kavandatavate operatsioonide ühised kulud;
 - nõukogu kehtestatud või heakskiidetavate abimeetmete kulud;
 - b) üldosa, mis hõlmab II ja III lisas osutatud operatsioonide toetus- ja ettevalmistuskulusid, mis ei ole seotud konkreetse operatsiooniga;
 - c) üldosa, mis hõlmab II ja III lisas osutatud abimeetmete toetus- ja ettevalmistuskulusid, mis ei ole seotud konkreetse abimeetmega;
 - d) kulude katmiseks vajalike tulude prognoos.
4. Igale lõike 3 punktis a osutatud operatsioonile või abimeetmele ning igale operatsioonide ja abimeetmetega seotud toetus- ja ettevalmistuskulude üldosale eraldatakse eraldi jaotis. Kui osa abimeetmest rakendatakse operatsiooni kaudu, pühendatakse meetme sellele osale eraldi jaotis, mille eest vastutab operatsioonide haldur, ning see eraldatakse operatsiooni ühiste kulude jaotisest.
5. Toetus- ja ettevalmistavad kulud, mis on ühised nii operatsioonide kui ka abimeetmete puhul, jaotatakse iga üldosa vahel vastavalt protsendimääradele, mida operatsioonide jaotis ja abimeetmete jaotis esindavad rahastu esialgses aastaeelarves, mille võtab vastu komitee vastavalt artikli 11 lõikele 4.
6. Iga jaotis võib sisaldada peatükki pealkirjaga „määratlemata otstarbega assigneeringud“. Kõnealused assigneeringud kirjendatakse sellesse peatükki, kui vajalike assigneeringute summa või kirjendatud assigneeringute kasutusvaldkond on mõjuvatel põhjustel ebaselge.
7. Jaotistesse jaotatud tulud koosnevad järgmistest elementidest:
 - a) panused, mida maksavad panustavad liikmesriigid ning asjakohasel juhul panustavad kolmandad riigid;
 - b) mitmesugused tulud, sealhulgas:
 - eelmise eelarveaasta eelarve ülejääk, mille osas teeb otsuse komitee;
 - saadud intressid ja müügitulu;
 - rakendamise ajal kasutamata jäänud vahendite sissenõudmine.
8. Haldurid esitavad aastaeelarve projekti komiteele hiljemalt 30. septembriks. Komitee võtab eelarveprojekti vastu 30. novembriks. Haldurid teavitavad liikmesriike ja panustavaid kolmandaid riike eelarve vastuvõtmisest.

Artikkel 19

Paranduseelarved

1. Operatsioonide haldur või abimeetmete haldur esitab järgmistel juhtudel komiteele paranduseelarve:
 - a) nõukogu on teinud otsuse uue operatsiooni või abimeetme kohta ning seetõttu tuleb selle jaoks eelarves luua uus jaotis;

- b) järgmise eelarveaasta eelarvesse on vaja üle kanda eelarve ülejääk eelarveaastast, mille aruanne on vastavalt artikli 43 lõikele 6 heaks kiidetud;
- c) vältimatute, erandlike või ettenägematute asjaolude tõttu ei vasta operatsioonide jaotistesse või abimeetmete jaotistesse kantud assigneeringud vastava operatsiooni või abimeetme vajadustele.

2. Operatsiooni või abimeetme loomisest või pikendamisest tulenev paranduseelarve projekt esitatakse komiteele nelja kuu jooksul pärast seda, kui nõukogu on lähtesumma heaks kiitnud, välja arvatud juhul, kui komitee otsustab kasutada pikemat tähtaega.

3. Iga halduri esitatud paranduseelarvega kompenseeritakse assigneeringute suurenemine nii palju kui võimalik vähendamisega muudes jaotistes, mille eest haldur vastutab.

4. Paranduseelarve projekt koostatakse, esitatakse, kiidetakse heaks, võetakse vastu ja tehakse teatavaks, kasutades sama menetlust nagu aastaelarve korral. Komitee arutab paranduseelarvet ja võtab selle vastu, võttes arvesse selle kiireloomulisust.

Artikkel 20

Assigneeringute ümberpaigutamine

1. Iga haldur võib teha assigneeringute ümberpaigutamisi oma vastutusalasse kuuluvate eelarvejaotiste piires. Operatsioonide haldur tegutseb asjaomase operatsiooni ülema ettepaneku alusel, välja arvatud jaotised, mille puhul ta on eelarvevahendite käsutaja. Asjaomane haldur teavitab komiteed oma kavatsusest vähemalt ühe nädala ette niivõrd, kui olukorra kiireloomulisus seda võimaldab.

2. Komitee peab ümberpaigutamise siiski vastavalt artikli 51 lõikele 5 eelnevalt heaks kiitma, kui kavandavad peatükkide vahelised ümberpaigutused ületavad 10 % operatsioonidega seotud jaotistes ja 20 % abimeetmetega seotud jaotistes assigneeringutest, mis on kirjendatud nimetatud eelarveaasta jaoks vastu võetud eelarve peatükis, kust assigneeringud võetakse, selle kuupäeva seisuga, mil tehakse ettepanek kõnealuseks ümberpaigutuseks. Seda nõuet ei kohaldata üldise programmi vormis abimeetme puhul jaotise piires tehtavate ümberpaigutamiste suhtes.

3. Operatsioone või abimeetmeid käsitleva eelarveosa jaotiste vahelise assigneeringute ümberpaigutamise jaoks on vaja komitee eelnevat heakskiitu. Assigneeringute ümberpaigutamine jaotiste vahel on võimalik ainult juhul, kui päritolu- ja sihtkoha jaotisesse panustavad samad liikmesriigid. Kui abimeetme osa rakendab operatsioon, nagu see on sätestatud artikli 60 lõikes 1, ei ole komitee eelnev heakskiit nõutav assigneeringute vajalikuks ümberpaigutamiseks abimeetme jaotise ja selle jaotise vahel, mis käsitleb abimeetme osa rakendamist operatsiooni poolt.

4. Operatsioone käsitleva jaotise ja abimeetmeid käsitleva jaotise vahel ei tohi assigneeringuid ümber paigutada.

Artikkel 21

Assigneeringute ülekanded

1. Assigneeringud, mida ei ole kasutatud selle eelarveaasta lõpuks, mille eelarvesse need on kantud, ja mida ei ole järgmisse eelarveaastasse üle kantud, tühistatakse, välja arvatud juhul, kui käesolevas artiklis on sätestatud teisiti.

2. Komitee võib iga aasta 31. märtsiks otsustada iga asjaomase halduri ettepaneku põhjal kanda üle kulukohustuste assigneeringud, mis ei olnud eelmise eelarveaasta lõpuks kulukohustustega seotud, ja vajaduse korral vastavad maksete assigneeringud, millisel juhul võib need kulukohustustega siduda ja välja maksta kuni 31. detsembrini.

3. Haldurid esitavad oma vastavad ettepanekud komiteele iga aasta 1. märtsiks.
4. Järgmistel juhtudel võib assigneeringud üle kanda ka üksnes vastutava halduri otsusega:
 - a) maksete assigneeringud, kui need on vajalikud olemasolevate kulukohustuste katmiseks;
 - b) selliste abimeetmete jaotiste kulukohustuste assigneeringud, mille puhul enamik kohustuste võtmise menetluse ettevalmistusetappidest, mis täpsustatakse artikli 11 lõike 6 kohastes rakenduseeskirjades, on lõppenud eelneva aasta 31. detsembriks. Seejärel võib need assigneeringud kulukohustustega siduda 31. märtsini;
 - c) kulukohustuste ja maksete assigneeringud, mis on vajalikud, kui eelmise eelarveaasta viimases kvartalis on vastu võetud nõukogu otsus uue abimeetme kohta.

Iga haldur teavitab komiteed ülekandmise otsustest iga aasta 1. märtsiks.

5. Operatsioonide haldurit abistab käesoleva artikli rakendamisel iga operatsiooni ülem.

Artikkel 22

Jagatud kulukohustused

Pikemalt kui ühe eelarveaasta vältel toimuva tegevusega kaasnevad eelarvelised kulukohustused võib jagada aastasteks osamakseteks mitmele aastale.

Artikkel 23

Rahaliste vahendite sissenõudmine

Mis tahes sissenõutud summad kajastatakse tuluna samas jaotises, kus need tekkisid. Kui seda jaotist enam ei ole, kajastatakse sissenõutud summad üldosas, mille eest asjaomane haldur vastutab.

Artikkel 24

Ennetähtaegne rakendamine

Pärast aastaelarve vastuvõtmist võib assigneeringuid kasutada kulukohustuste täitmiseks ja maksete tegemiseks ennetähtaegse rakendamise raames, kui see on tegevuse jaoks vajalik.

4. PEATÜKK

Panused

Artikkel 25

Varajane prognoosimine

1. Haldurid esitavad aasta n 30. juuniks:
 - a) aasta n teise panuste tegemise kutse prognoosi;
 - b) aasta n+1 maksete ülemmäära prognoosi, et võtta arvesse eelarveprojektiga hõlmamata tulevasi või laienevaid operatsioone ja abimeetmeid;
 - c) aasta n+1, n+2, n+3 ja n+4 panuste aastase summa esialgse prognoosi vastavalt hinnangulistele vajadustele;
 - d) aasta n+1 esimese panuste tegemise kutse prognoosi või summa.

2. Komitee teeb otsuse aasta n+1 maksete ülemmäära kohta aasta n 31. juuliks.
3. Haldurid esitavad aasta n 30. septembriks komiteele:
 - a) panuste aastase summa prognoosi kõigi eelarveprojekti jaotiste kohta;
 - b) aasta n+1 esimese panuste tegemise kutse summa prognoosi;
 - c) parimal kättesaadaval tabelil põhineva muudetud esialgse prognoosi aastate n+2, n+3 ja n+4 aastase panuse kohta.

Artikkel 26

Panuste kindlaksmääramine

1. Aasta jooksul teatava eelarvejaotise jaoks tasutavad panused võrduvad sellesse jaotisse kirjendatud maksete assigneeringutega, millest on maha arvatud samasse jaotisse kirjendatud tulud.
2. Iga operatsiooni või abimeetme maksete assigneeringud kaetakse sellesse operatsiooni või abimeetmesse panustavate liikmesriikide panustest.
3. Eelarve üldosa maksete assigneeringud artikli 18 lõike 3 punktis b osutatud operatsioonide toetus- ja ettevalmistuskuludeks kaetakse liikmesriikide, välja arvatud Taani panustest.
4. Eelarve üldosa maksete assigneeringud artikli 18 lõike 3 punktis c osutatud abimeetmete toetus- ja ettevalmistuskuludeks kaetakse liikmesriikide panustest.
5. Panuste jaotumine panustavate liikmesriikide vahel määratakse kindlaks ELi lepingu artikli 41 lõikes 2 osutatud rahvamajanduse kogutoodangu skaala alusel ja kooskõlas nõukogu otsusega 2014/335/EL, Euratom ⁽⁸⁾ või muu nõukogu otsusega, mis võib seda asendada.
6. Panuste arvutamiseks kasutatakse andmeid, mis on esitatud liidu viimasele vastuvõetud üldeelarvele lisatud tabeli „Üldeelarve rahastamise kokkuvõtte omavahendite liigi ja liikmesriikide kaupa“ veerus „kogurahvatulul põhinevad omavahendid“. Iga panustava liikmesriigi panus on proportsionaalne selle liikmesriigi kogurahvatulu osaga panustavate liikmesriikide kogurahvatulu koondsummast.
7. Kui liikmesriik hoidub artikli 5 lõike 3 kohaselt abimeetme üle hääletamisest ega osale selles meetmes, eraldab ta täiendava summa muudele abimeetmetele kui need, mis on seotud surmava jõu kasutamiseks mõeldud kaitsetstarbelise varustuse või platvormide tarnimisega. Täiendava summaga tagatakse, et kõnealuse liikmesriigi kogupanus abimeetmesse on kooskõlas tema osaga kogurahvatulust. Sellised täiendavad panused ei mõjuta nende panuste summat, mida teised liikmesriigid peavad maksma meetmete jaoks, mille jaoks selliseid täiendavaid panuseid tehakse.
8. Liikmesriikide panused ei ületa ühelgi aastal nende vastavat osa artikli 25 lõikes 2 osutatud maksete ülemmäärast. Seda piirangut ei kohaldata käesoleva artikli lõike 7 kohaste täiendavate panuste suhtes, mis tulenevad eelmistel aastatel abimeetmete üle hääletamisest hoidumisest.

⁽⁸⁾ Nõukogu 26. mai 2014. aasta otsus 2014/335/EL, Euratom Euroopa Liidu omavahendite süsteemi kohta (ELT L 168, 7.6.2014, lk 105).

*Artikkel 27***Panuste tegemine pärast hääletamisest hoidumist**

1. Liikmesriik, kes on teatanud oma kavatsusest hoiduda artikli 5 lõike 3 kohaselt abimeetme vastuvõtmise üle hääletamisest, võib määratleda muud abimeetmed, millesse ta annab täiendava panuse. Ta võib määratleda kas olemasolevad või võimalikud tulevased meetmed, mille kohta nõukogu on esitanud või heaks kiitnud kontseptsiooni-dokumendi, või taotleda sel eesmärgil muude uute meetmete võtmist.
2. Kui lõikes 1 osutatud liikmesriik ei määratle ega taotle muid meetmeid kuue kuu jooksul, määravad kõrge esindaja või teised liikmesriigid kindlaks meetmed, mille jaoks sellised täiendavad panused tehakse.
3. Kõrge esindaja esitab pärast käesoleva artikli lõigetes 1 ja 2 osutatud muude abimeetmete vajaduste hindamist ja liidu strateegiliste prioriteetide ning artiklis 56 sätestatud eesmärkide ja põhimõtete nõuetekohast arvessevõtmist nõukogule vastuvõtmiseks vajalikud ettepanekud.
4. Abimeetmete haldur peab arvestust täiendavate panuste üle, mida peavad tegema liikmesriigid, kes hoiduvad artikli 5 lõike 3 kohaselt abimeetme üle hääletamisest.
5. Käesoleva artikli rakendamisel järgitakse vajadustel põhineva kavandamise ja rahastu usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõtteid ning säilitatakse selle tõhusus kooskõlas aluslepingutega.

*Artikkel 28***Eelrahastamine**

1. Rahastul on minimaalsete hoiuste süsteem liidu kiirreageerimisoperatsioonide ja artiklis 58 osutatud kiireloomuliste meetmete varajaseks rahastamiseks, kui piisavad vahendid ei ole kättesaadavad ja tavapärase panuste kogumise menetlus ei võimalda neid vajadusi õigeaegselt rahuldada. Kiirreageerimisoperatsioonide ja kiireloomuliste meetmete minimaalseid hoiuseid haldab iga asjaomane haldur.
2. Minimaalsete hoiuste summa otsustab ja vajaduse korral muudab komitee halduri ettepanekul.
3. Minimaalsete hoiuste varajaseks rahastamiseks liikmesriigid kas:
 - a) teevad panuse rahastule ettemaksena; või
 - b) kui nõukogu otsustab käivitada kiirreageerimisoperatsiooni, mille rahastamisse nad panustavad, või kiidab heaks kiireloomulise meetme ning vaja on kasutada minimaalseid hoiuseid, maksavad oma panuse kiirreageerimisoperatsiooni lähtesumma või kiireloomulise meetme lubatud kulude ulatuses viie päeva jooksul alates asjaomase panustamiskutse saatmisest, kui nõukogu ei otsusta teisiti.

*Artikkel 29***Panuste kogumine**

1. Panused rahastusse tehakse eurodes.
2. Iga haldur saadab oma vastutusalasse kuuluvate assigneeringutega seotud panuste tegemise kutsed kirja teel riikide pädevatele ametiasutustele, kelle andmed on talle edastatud.

3. Kui abimeedet või selle osa rakendab operatsioon, saadab panuste tegemise kutse pädevale riiklikule ametiasutusele operatsioonide haldur. Kui abimeetmete haldur on juba esitanud panuste tegemise kutse abimeetme jaoks enne, kui nõukogu on otsustanud, et meetet või selle osa rakendab operatsioon, kannab ta selle rakendamiseks vajalikud vahendid üle operatsioonide haldurile.
4. Panuste tegemise kutsed saadetakse, kui:
 - a) komitee on eelarveaasta eelarve vastu võtnud. Esimene panuste tegemise kutse hõlmab esimese kaheksa kuu maksevajadusi. Teine panuste tegemise kutse hõlmab panuste ülejäänud osa, võttes arvesse eelmise aasta eelarve ülejääki, kui komitee on otsustanud kanda selle ülejäägi jooksva aasta eelarvesse;
 - b) paranduseelarve võetakse artikli 19 kohaselt vastu ja konkreetseks aastaks kavandatud panuste tegemise kutsed ei kata õigeaegselt maksevajadusi;
 - c) artikli 28 lõike 3 ning käesoleva artikli lõigete 9 ja 10 kohaselt on vaja panustada minimaalsetesse hoiustesse ja nende täiendamisse.
5. Operatsioonide haldur ja abimeetmete haldur kutsuvad panustavaid liikmesriike panustama siis, kui nõukogu võtab vastu operatsiooni või abimeetme loomist käsitleva otsuse ja kui operatsioonide või abimeetmete jaoks kättesaadavatest vahenditest ei piisa, et rahastada maksete summat, mille nõukogu kiitis heaks kõnealusel otsuses esitatud lähtesumma alusel.
6. Liikmesriikide poolt artikli 28 lõike 3 punkti a kohaselt tehtud panustelt kogunenud intresse võetakse arvesse nende panuste arvutamisel järgnevatel tavapärasel panuste tegemise kutses.
7. Igas panuste tegemise kutses esitatakse panuste suurendamise ja vähendamise jaotus eelarvejaotiste kaupa.
8. Ilma et see piiraks käesoleva otsuse muude sätete kohaldamist, tuleb panused teha 30 päeva jooksul alates asjaomase kutse saatmisest, välja arvatud uue eelarveaasta eelarve jaoks esitatava esimese panuste tegemise kutse puhul, kus makse tegemise tähtaeg on 40 päeva alates vastava kutse saatmisest.
9. Mis tahes kasutatud osa minimaalsetesse hoiustesse tehtavatest ettemakstud panustest täiendatakse asjaomaste liikmesriikide panuste suurendamisega järgmise tavapärase panuste tegemise kutses raames, välja arvatud juhul, kui nad on oma panust eelnevalt täiendanud. Kui on vaja kasutada minimaalset hoiust ja asjaomased liikmesriigid ei ole vahepeal oma panust täiendanud, maksavad nad vajaduse korral vajaliku summa viie päeva jooksul vastavalt artikli 28 lõike 3 punktile b.
10. Iga liikmesriik, kes panustab eelnevalt minimaalsetesse hoiustesse, võib volitada vastutavat haldurit kasutama kuni 75 % sellisest panusest oma panuse katmiseks operatsiooni või abimeetmesse. Sellisel juhul täiendab asjaomane liikmesriik ettemakstud panust 90 päeva jooksul pärast seda, kui vastutav haldur on kutse saatnud.
11. Kui eelarveprojekt on komiteele esitatud, võib iga haldur enne käesoleva eelarveaasta lõppu esitada oma vastutusalaselt kuuluvate assigneeringutega seotud panuste tegemise kutse sellistele liikmesriikidele, kelle eelarve- ja finantsmenetlused ei võimalda nende panuste tegemist kindlaksmääratud tähtaegade jooksul, ettemaksuna nende järgmise eelarveaasta eelarve panustesse.
12. Iga panustav liikmesriik ja kolmas riik kannab oma panuse tasumisega seotud pangateenuste kulud.
13. Haldurid esitavad vastavalt nende kutses tehtud panuste kättesaamise kohta kinnituse.
14. Kui tuleb teha tagasimakseid ja neid ei ole võimalik täielikult teha rahastule makstavatest panustest mahaarvamise teel, makstakse need asjaomastele liikmesriikidele tagasi 30 päeva jooksul.

*Artikkel 30***Vabatahtlike rahaliste panuste haldamine rahastus**

1. Kooskõlas operatsiooni või abimeedet reguleeriva õigusraamistiku asjakohaste sätetega ning pärast poliitika- ja julgeolekukomitee heakskiitvat otsust võib komitee anda loa selleks, et liikmesriigi või kolmanda poole vabatahtliku rahalise panuse haldamine usaldatakse rahastule. Selline vabatahtlik rahaline panus võib olla ette nähtud konkreetse projekti jaoks, millega toetatakse operatsiooni või abimeedet.
2. Vabatahtliku panuse haldamisega seotud halduskulud kaetakse vabatahtlikust panusest, välja arvatud juhul, kui komitee otsustab teisiti.
3. Asjaomane haldur sõlmib komitee heakskiidul asjaomase liikmesriigi või kolmanda poolega vajaliku halduskokkuleppe, milles määratakse kindlaks vabatahtliku panuse eesmärk, sellega kaetavad kulud ja vabatahtliku panuse haldamine.
4. Vabatahtlikku panust võib kasutada üksnes eesmärgil, milleks see on rahastule antud ja mis on sätestatud liikmesriigi või asjaomase kolmanda poolega sõlmitud halduskokkuleppes.
5. Asjaomane haldur tagab, et vabatahtlike panuseid hallatakse vastavalt asjaomasele halduskokkuleppele. Haldur esitab igale panuse tegijale otse või vajaduse korral operatsiooni ülema kaudu kogu asjakohase teabe, mis on seotud vabatahtliku panuse haldamisega vastavalt sõlmitud halduskokkuleppele.

*Artikkel 31***Viivis**

1. Kui liikmesriik või kolmas pool ei tee rahastule makset maksetähtpäevaks, kohaldatakse viivisemäära, mis võrdub Euroopa Keskpanga põhilise refinantseerimismääraga, mida on suurendatud 3,5 protsendipunkti võrra.
2. Kui makse hilineb vähem kui 30 päeva, siis viivist ei nõuta. Kui makse hilineb rohkem kui 30 päeva, nõutakse viivist kogu viivitatud aja eest.

*5. PEATÜKK***Rakendamine***Artikkel 32***Põhimõtted**

1. Rahastu assigneeringuid kasutatakse kooskõlas usaldusväärse finantsjuhtimise, st säästlikkuse, tõhususe ja tulemuslikkuse põhimõtetega.
2. Eelarvevahendite käsutajad vastutavad selle eest, et rahastu tulused ja kulused hallatakse kooskõlas usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõtetega, ning seaduslikkuse ja korrapärasuse nõuete täitmise tagamise eest.

Kulude haldamisel võtavad eelarvevahendite käsutajad:

- a) eelarvelisi ja juriidilisi kulukohustusi, sealhulgas rahastu nimel lepingute allkirjastamise teel;
- b) tõendavad kulused ja kinnitavad makseid; ning
- c) teevad ettevalmistavaid samme assigneeringute kasutamiseks.

3. Eelarvevahendite käsutaja võib oma ülesandeid delegeerida otsusega, milles on kindlaks määratud:
 - a) asjakohasel tasemel personali liikmed, kellele selline delegeerimine on suunatud;
 - b) üleantud volituste ulatus; ja
 - c) mil määral võivad volituste saajad volitusi edasi delegeerida.
4. Assigneeringute kasutamisel järgitakse põhimõtet, mille kohaselt eelarvevahendite käsutaja ja peaarvepidaja ülesanded on lahutatud. Eelarvevahendite käsutaja ja peaarvepidaja ülesanded on üksteist välistavad.

Artikkel 33

Rakendusmeetodid

1. Operatsiooni ühiste kulude rahastamist teostab rahastu nimel ja eelarvevahendite käsutajana operatsiooni ülem, kui ta on ametis, või operatsioonide haldur.
2. Abimeedet võib rakendada eelarve otsese või kaudse täitmise kaudu. Kui abimeedet rakendatakse eelarve kaudse täitmise korral võib nõukogu määrata rakendajad ühest järgmistest kategooriatest:
 - a) liikmesriikide ministriumid või valitsusasutused või nende muud avalik-õiguslikud asutused ja ametid või avalikke teenuseid osutavad eraõiguslikud asutused, kui neile on antud piisavad finantstagatised;
 - b) rahvusvaheline organisatsioon, piirkondlik organisatsioon või nende organid ja asutused;
 - c) kolmas riik või selle avalik-õiguslikud asutused ja ametid, tingimusel et selline kolmas riik ei lähe vastuollu liidu ja liikmesriikide julgeoleku- ja kaitsehuvidega ning et ta austab rahvusvahelist õigust ja asjakohasel juhul heanaaberlike suhete põhimõtet liikmesriikidega;
 - d) liidu ametid ja asutused, millel on juriidilise isiku staatus.
3. Erandlikel asjaoludel võib eespool loetletud kategooriatesse mittekuuluvad üksused määrata rakendajateks pärast seda, kui haldur on nad lõike 5 kohaselt kinnitanud, tingimusel et abimeedet rakendatakse vastavalt lõike 2 punktile c.
4. Abimeetmeid võivad kas täielikult või osaliselt rakendada ka toetusesaaja või tema määratud asutused. Sellisel juhul kohaldatakse selliste toetusesaajate või asutuste kui rakendajate suhtes käesoleva otsuse sätteid, mis käsitlevad rakendajaid.
5. Ilma et see piiraks artiklite 56 lõike 3 ja 66 lõike 8 kohaldamist, annab haldur abimeetme ettevalmistamise etapis nõu võimalike rakendajate suutlikkuse kohta rakendada abimeedet või selle osi kooskõlas 10. peatükiga ning vajaduse korral ilma projektikonkursita antud toetuse saaja suutlikkuse kohta toetust rakendada. Nõukogu määrab rakendaja või toetuse saaja pärast seda, kui haldur on kinnitanud, et rakendajal või toetuse saajal on selline suutlikkus. Kui sellist suutlikkust ei ole võimalik kinnitada, teatab haldur nõukogule mis tahes muudest võimalikest meetme rakendamise viisidest. Vajaduse korral kaalub haldur kooskõlas artikli 66 lõikega 6, kuidas tuleks käsitleda võimalike rakendajate suutlikkuse konkreetseid piiranguid.
6. Nõukogu võib artikli 60 kohaselt otsustada, et abimeetmeid võib täielikult või osaliselt rakendada ka operatsioon, eelkõige selleks, et pakkuda integreeritud abi, sealhulgas sõjalist väljaõpet, nõustamist, materiaalse abi andmist ja järelevalvet selle üle, kuidas abisaaja abi kasutab.

7. Liikmesriik, liidu institutsioon, rahvusvaheline organisatsioon, piirkondlik organisatsioon või muu osaline, kellele on usaldatud rahastu raames rahastatava operatsiooni kulude kandmine, kohaldab norme, mida kohaldatakse tema enda kulude kandmise suhtes. Samamoodi võib abimeetme rakendaja kohaldada norme, mida kohaldatakse tema enda kulude kandmise suhtes, kasutades artiklis 66 osutatud hindamist. Kui nimetatud normide ja käesoleva otsuse sätete ning komitee poolt artikli 11 lõike 6 kohaselt vastuvõetud normide vahel on olulisi erinevusi, on ülimuslikud kaks viimast. Sel eesmärgil võib vastutav haldur võtta vajalikke parandusmeetmeid, et tagada rahastu finantshuvide piisav kaitse.

Artikkel 34

Pangakontod

1. Rahastu pangakonto avatakse esmaklassilises finantsasutuses, mille peakontor asub mõnes liikmesriigis, ja see peab olema lühiajalise tähtajaga arvelduskonto, mille valuutaks on euro.
2. Kui asjaolud seda nõuavad ja kui asjaomane haldur on selle heaks kiitnud, võib konto avada finantsasutustes, mille peakontorid asuvad väljaspool liitu ja mille valuutaks ei ole euro.
3. Ühegi rahastu pangakonto saldo ei tohi muutuda negatiivseks.
4. Liikmesriikide sissemaksed tuleb teha spetsiaalselt selleks ette nähtud pangakontodele. Neid sissemakseid kasutatakse selleks, et teha:
 - a) vajalikud ettemaksed operatsiooni ülematele operatsioonide ühiste kuludega seotud kulude ning operatsioonide poolt rakendatavate abimeetmete või nende mis tahes osa kulude katmiseks ning
 - b) vajalikud maksed rakendajatele ja abimeetmete jaoks vajalikele tarnijatele.
5. Sissemaksed, mis põhinevad riigi poolt kantavatel kuludel ja vabatahtlikel sissemaksetel, tuleb teha spetsiaalselt selleks ette nähtud pangakontodele. Neid kasutatakse selliste kulude katmiseks, mille haldamise eest vastutab rahastu.

Artikkel 35

Hanked

1. Rahastu kaudu rahastatavad või eelrahastatavad hanked, mille eesmärk on saada tasu eest vallas- või kinnisvara, mis saadakse ostu, liisimise, rentimise või järeelmaksuga müügi teel koos väljaostuvõimalusega või ilma, samuti saada teenuseid või ehitustöid, toimuvad rahastu nimel sõlmitud lepingute alusel, kui rahastu rakendab neid otse või operatsiooni kaudu.
2. Hankemenetluste eesmärk on tagada ausa ja avatud konkurentsi abil kõige tõhusam hange, mis vastab operatsioonide või abimeetmete nõuetele.
3. Normid, mille komitee on artikli 11 lõike 6 kohaselt vastu võtnud rahastu kaudu rahastatavate kulutuste tegemiseks, sisaldavad sätteid, millega kehtestatakse käesoleva artikli lõigete 1 ja 2 kohased hankemenetlused.

Artikkel 36

Toetused

1. Abimeetmeid võib rakendada toetuste kaudu, mis antakse projektikonkursiga või ilma selleta.

2. Komitee poolt artikli 11 lõike 6 kohaselt vastu võetud normid rahastust rahastatavate kulude rakendamiseks sisaldavad sätteid toetuste andmise ja rakendamise kohta, sealhulgas nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel, kui toetusi saab anda ilma projektikonkursita. Nende sätetega tagatakse, et haldur teostab toetuste rakendamise üle ranget järelevalvet, ning võetakse erilise tähelepanuga arvesse kontrolle, mida haldur kohaldab otsese eelarve täitmise korral.

Artikkel 37

Halduskokkulepped tulevaste hangete ja vastastikuse abi andmise hõlbustamiseks

1. Rahastu võib sõlmida halduskokkuleppeid liikmesriikidega, liidu institutsioonide, organite ja asutustega, samuti ka kolmandate riikidega, rahvusvaheliste organisatsioonidega ja piirkondlike organisatsioonidega ning nende allasutustega, et hõlbustada hankelepingute või vastastikuse toetuse finantsaspekte käsitlevate kokkulepete sõlmimist kõige kulutõhusamal viisil.
2. Lõikes 1 osutatud halduskokkulepete puhul tuleb:
 - a) eelnevalt konsulteerida komiteega, kui need sõlmitakse liikmesriikide, liidu institutsioonide või liikmesriigi või liidu organite või asutustega;
 - b) need edastada komiteele eelnevaks heakskiitmiseks, kui need sõlmitakse kolmandate riikidega, rahvusvaheliste organisatsioonidega või piirkondlike organisatsioonidega.
3. Lõikes 1 osutatud halduskokkulepetele kirjutavad alla vastutav haldur või vajaduse korral vastava operatsiooni ülem, kes tegutseb rahastu nimel, ja lõikes 1 osutatud muude poolte pädevad haldusasutused.
4. Hangete kõige parematel kulutasuvuse tingimustel läbiviimise soodustamiseks võib sõlmida raamlepinguid. Raamlepingud esitatakse komiteele heakskiitmiseks, enne kui vastutav haldur need allkirjastab. Liikmesriigid ja operatsiooni ülemad võivad soovi korral raamlepinguid kasutada. Raamlepingute sõlmimine rahastu poolt ei kohusta liikmesriike, kes ei ole nende lepingute osalised, hankima kaupu ja teenuseid nende lepingute alusel.

6. PEATÜKK

Finantsaruanded, raamatupidamine ja audit

Artikkel 38

Komiteele esitatavad korrapärased finantsaruanded

Iga haldur esitab komiteele vastutava peaarvepidaja ja operatsiooni ülemate toetusel iga kolme kuu järel aruande oma vastutusalasle kuuluvate tulude ja kulude haldamise kohta alates eelarveaasta algusest, rahavoogude aruande ning aruande vastava minimaalse hoiuse kohta.

Artikkel 39

Raamatupidamine

1. Iga peaarvepidaja peab arvet oma vastutusalasle kuuluvate kutse alusel tehtud panuste ja ülekannete üle. Samuti koostab ta raamatupidamisaruanded kulude ja tulude kohta, mida hallatakse asjaomase halduri vastutusel.

2. Operatsioonide peaarvpidaja koostab operatsiooni ülemate toetusel raamatupidamise aastaaruande operatsioonide ja abimeetmete või nende mis tahes osa kohta, mida rakendavad operatsioonid. Abimeetmete peaarvpidaja koostab abimeetmete iga-aastase raamatupidamise aastaaruande, tehes seda rakendajate toetusel.

Artikkel 40

Kontrolli suhtes kohaldatavad üldeeskirjad

1. Rahastu teeb oma esindajate või võimalike enda poolt määratud kontrolli- või auditeerimisasutuste kaudu operatsioonide ja rakendajate kohapealseid kontrole, et tagada käesoleva otsusega ja komitee otsustega kehtestatud normide nõuetekohane rakendamine ning rakendajatega sõlmitud lepingute sätete järgimine.

2. Enne oma ülesannete täitmist peavad rahastu tulude ja kulude auditeerimise eest vastutavad isikud olema saanud loa juurdepääsuks vähemalt „SECRET UE/EU SECRET“ tasemel salastatud teabele või vajaduse korral samaväärse juurdepääsuloa liikmesriigilt või NATOlt. Kõnealused isikud tagavad sellise teabe konfidentsiaalsuse ja kaitsevad andmeid, mis neile nende auditeerimisülesande käigus teatavaks saavad, kooskõlas kõnealuse teabe ja kõnealuste andmete suhtes kohaldatavate eeskirjadega.

3. Rahastu tulude ja kulude auditeerimise eest vastutavatel isikutel on viivitamatult ja ilma etteteatamise nõudeta juurdepääs kõnealuste tulude ja kuludega seotud dokumentidele ja kõigi andmekandjate sisule ning ruumidele, kus nimetatud dokumente ja andmekandjaid hoitakse. Nad võivad teha nendest koopiaid. Rahastu tulude ja kulude haldamisega tegelevad isikud pakuvad halduritele ning kõnealuste tulude ja kulude auditeerimise eest vastutavatele isikutele nende ülesannete täitmiseks vajalikku abi.

4. Kui avastatakse rikkumisi, millega kaasneb rahaline kahju, võtab rahastu koos asjaomase operatsiooni, rakendaja või tarnijaga vajalikud meetmed, et tagada asjaomaste summade sissenõudmine või tagastamine.

Artikkel 41

Rahastu siseaudit

1. Nõukogu peasekretär määrab operatsioonide halduri ettepanekul ja pärast komitee teavitamist operatsioonide jaoks siseaudiitori ja vähemalt ühe asesiseaudiitori. Kõrge esindaja määrab abimeetmete halduri ettepanekul ja pärast komitee teavitamist abimeetmete jaoks siseaudiitori.

2. Siseaudiitorid nimetatakse ametisse nelja aasta pikkuseks ametiajaks, mida võib pikendada kokku kuni kaheksa aastani. Siseaudiitoril peab olema vajalik kvalifikatsioon ja ta peab pakkuma piisavad julgeoleku- ja sõltumatusealased tagatised. Siseaudiitorid ei või olla eelarvevahendite kasutajad ega peaarvpidajad; nad ei või osaleda raamatupidamisaruannete ettevalmistamisel.

3. Iga siseaudiitor annab vastutavale haldurile riskidega tegelemise kohta aru, esitades sõltumatuid arvamusi haldus- ja kontrollisüsteemide kvaliteedi kohta ning soovitusi usaldusväärse finantsjuhtimise edendamiseks. Siseaudiitorite vastutusel on eelkõige selle hindamine, kui sobivad ja tulemuslikud on sisemised juhtimissüsteemid ning kuidas asjaomased teenistused rakendavad poliitikameetmeid ja saavutavad eesmärgi, pidades silmas nendega seotud riske.

4. Siseaudiitorid täidavad oma ülesandeid oma vastutusala seotud küsimustes seoses kõikide talitustega, mis on kaasatud rahastu tulude kogumisse ning selle kaudu rahastatavate kulude katmisesse.

5. Iga siseaudiitor viib eelarveaasta jooksul vastavalt vajadusele läbi ühe auditi või mitu auditit ning esitab aruande vastutavale haldurile. Vastutav siseaudiitor teavitab operatsiooni ülemaid ja vajaduse korral rakendajaid oma leidudest ja soovitudest. Operatsiooni ülematele ja rakendajatele muu hulgas vajalikke juhiseid andes tagab iga haldur oma vastutusalaga seotud küsimustes, et auditite tulemusel halduri poolt tehtud soovitude põhjal võetakse meetmeid.

6. Iga haldur esitab igal aastal komiteele oma vastutusalaga seotud küsimustes tehtud siseauditi kohta aruande, milles on märgitud läbiviidud siseauditite arv ja liik, esitatud märkused, antud soovitusel ja nende soovitude põhjal võetud meetmed.

7. Siseaudiitorite töö ja aruanded tehakse koos kõigi asjakohaste lisadokumentidega kättesaadavaks artikli 42 kohaselt loodud audiitorite kolleegiumile.

Artikkel 42

Rahastu välisaudit

1. Moodustatakse audiitorite kolleegium. Audiitorite kolleegium auditeerib tulusid ja kulusid, mis tulenevad käesoleva otsuse rakendamisest vastavalt artikli 1 lõikele 2, samuti operatsioonide ja abimeetmete raamatupidamise aastaaruandeid.

2. Komitee määrab kindlaks nõutava audiitorite arvu ja nimetab liikmesriikide esitatud kandidaatide seast kuni kolmeks aastaks ametisse audiitorite kolleegiumi liikmed, keda võib ühe korra ametisse tagasi nimetada. Komitee võib liikme volitusi pikendada kuni kuue kuu võrra. Kandidaadid peavad olema liikmesriigi kõrgeima auditeerimisasutuse liikmed või selle asutuse poolt soovitatud isikud ning pakkuma oma turvalisuse ja sõltumatuse kohta piisavaid tagatisi.

3. Komitee võib audiitorite kolleegiumi taotluse korral nimetada ametisse audiitorite kolleegiumi liikmete assistendid. Assistendid peavad tagama piisava turvalisuse ja sõltumatuse. Audiitorite kolleegiumi taotlusel võib komitee kiita heaks, et audiitorite kolleegium kasutab rahastu välisauditiks kvalifitseeritud välist toetust.

4. Audiitorite kolleegium kontrollib nii eelarveaasta jooksul kui ka tagantjärele kohapealsete kontrollide abil ja tõendavaid dokumente kontrollides, kas rahastu rahastatud või eelrahastatud kulud on tehtud kooskõlas käesoleva otsusega ja artikli 12 lõike 6 kohaselt vastu võetud eeskirjadega ning asjakohasel juhul kohaldatavate liidu ja liikmesriigi õigusaktidega ning kas need on kooskõlas usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõtetega, st säästlikkuse, tõhususe ja mõjususe põhimõtetega, ning kas sisekontroll on olnud piisav.

5. Audiitorite kolleegiumi liikmetele ja nende assistentidele maksab palka nende päritoluriigi auditeerimisasutus; rahastu katab nende lähetuskulud vastavalt komitee poolt vastu võetavatele eeskirjadele ning katab kvalifitseeritud välise toetuse kulud.

6. Oma ametiajal audiitorite kolleegiumi liikmed ja nende assistendid:

a) küsivad ja saavad juhiseid ainult komiteelt; audiitorite kolleegium ja selle liikmed on oma auditeerimisvolituste piires täiesti sõltumatud ja välisauditi läbiviimise eest ainuvastutavad;

b) annavad oma ülesannetest aru ainult komiteele.

7. Igal aastal valib audiitorite kolleegium oma liikmete seast eesistuja või pikendab tema ametiaega. Audiitorite kolleegium võtab vastu oma liikmete läbiviidavatele audititele kohaldatavad normid, mis on kooskõlas kõige kõrgemate rahvusvaheliste standarditega. See kiidab oma liikmete koostatud auditiaruanded heaks enne, kui need edastatakse halduritele ja komiteele.

8. Lisaks võivad haldurid või ühe või mõlema halduri määratud isikud viia igal ajal läbi rahastu kaudu rahastatud kulude auditi. Samuti võib komitee ühe või mõlema halduri või liikmesriigi ettepanekul määrata igal ajal täiendavad ajutised välisaudiitorid, määrates kindlaks nende ülesanded ja teenistustingimused.

Artikkel 43

Raamatupidamise aastaaruande ja eelarve täitmise tulemuse esitamine

1. Iga rahastu peaarvepidaja koostab ja esitab vastutava halduri abiga audiitorite kolleegiumile eelarveaastale järgneva aasta 15. maiks rahastu raamatupidamise aastaaruande projekti oma vastutusalaga seotud küsimuste kohta. Operatsioonide peaarvepidaja kasutab operatsiooni ülemate esitatud kontosid, sealhulgas abimeetmete või nende mis tahes osa kontosid, mida operatsioon on rakendanud. Abimeetmete peaarvepidaja kasutab rakendajate esitatud raamatupidamisarvestust. Iga peaarvepidaja esitab komiteele samaks kuupäevaks eelarveaasta ülejäägi iga oma vastutusalasse kuuluva eelarvejaotise kohta. Iga haldur esitab komiteele iga-aastase tegevusaruande oma vastutusalaga seotud küsimuste kohta.
2. Audiitorite kolleegium esitab tehtud auditi põhjal, sealhulgas artikli 42 lõikes 3 osutatud kvalifitseeritud välise toetuse abil tehtud auditi põhjal igale peaarvepidajale ja igale operatsiooni ülemale 15. juuliks oma vastavate raamatupidamisaruannete auditi tulemused.
3. Iga peaarvepidaja, keda abistab vastutav haldur, edastab 30. septembriks komiteele rahastu lõpliku auditeeritud raamatupidamise aastaaruande oma vastutusalaga seotud küsimuste kohta.
4. Audiitorite kolleegium esitab komiteele järgmise eelarveaasta 30. septembriks auditiaruande, mis sisaldab auditiarvamust. Komitee vaatab auditiaruande, auditiarvamuse ja raamatupidamise aastaaruande läbi, et anda iga halduri ja iga operatsiooni ülema tegevusele heakskiit.
5. Rahastu raamatupidamise aastaaruannetega seotud tõendavaid dokumente säilitatakse viis aastat alates vastava heakskiidu andmise kuupäevast. Operatsiooni lõpetamisel tagab operatsiooni ülem operatsioonide haldurile kõigi täiendavate dokumentide edastamise, sealhulgas operatsiooni poolt rakendatud mis tahes abimeetme või selle osa rakendamise kohta.
6. Komitee teeb otsuse eelarve täitmise tulemuse ülekandmise kohta eelarveaastast, mille raamatupidamisaruanne on heaks kiidetud, järgmise eelarveaasta eelarvesse, olenevalt olukorrast kas tulude või kuludena. Komitee võib siiski otsustada enne raamatupidamise aastaaruande heakskiitmist kanda eelarvesse eelarve täitmise eelarvestuse, kui ta on saanud audiitorite kolleegiumilt auditiarvamuse. Vastutav haldur esitab vajalikud paranduseelarved, võttes arvesse vahendite ülekandmist.
7. Kui tagastamine ei ole täies mahus võimalik rahastule tehtavatest sissemaksetest mahaarvamise teel, tagastatakse eelarve täitmise tulemus asjaomastele liikmesriikidele vastavalt tagasimakse tegemise aastal kehtivale kogurahvatulu baasmäärale.

III JAOTIS

OPERATSIOONIDE SUHTES KOHALDATAVAD ERIEESKIRJAD

7. PEATÜKK

Ühised kulud ja riigi kantavad kulud

Artikkel 44

Ühiste kulude määratlus ja nende kulude kandmise ajavahemik

1. Rahastu katab III lisas loetletud ühised kulud operatsiooni ettevalmistava etapi jooksul, mis kestab alates kriisiohjekontseptsiooni heakskiitmisest kuni operatsiooni ülema nimetamiseni. Eriolukordades võib komitee pärast konsulteerimist poliitika- ja julgeolekukomiteega pikendada ajavahemikku, mille jooksul rahastu neid kulusid kannab.
2. Operatsiooni aktiivse etapi jooksul, mis kestab operatsiooni ülema nimetamise kuupäevast kuni päevani, mil operatsiooni peakorter lõpetab oma tegevuse, katab rahastu ühiste kuludena:
 - a) IV lisa A osas loetletud ühised kulud;
 - b) IV lisa B osas loetletud ühised kulud, kui nõukogu nii otsustab;
 - c) IV lisa C osas loetletud ühised kulud, kui operatsiooni ülem seda taotleb ning komitee need heaks kiidab.
3. Operatsiooni ühised kulud sisaldavad ka selle lõpetamiseks vajalikke kulusid, mis on loetletud V lisas.
4. Liidu operatsioon on lõpetatud, kui selle ühiselt rahastatud varustusele ja taristule on leitud lõpptarve ja operatsiooni raamatupidamisaruanne on heaks kiidetud.
5. Ühised kulud piirduvad lisakuludega, nimelt kuludega, mida üks või mitu panustavat liikmesriiki või kolmandat riiki, liidu institutsioon või rahvusvaheline organisatsioon ei oleks igal juhul kandnud, sõltumata liidu operatsiooni korraldamisest.
6. Nõukogu võib operatsioonide loomise või pikendamise otsustes kindlaks määrata, et lisaks nendele kuludele, mida sel ajal loetakse ühisteks kuludeks, käsitatakse konkreetse operatsiooni ühiste kuludena teatavaid lisakulusid.
7. Lisaks lõike 2 punktist b tulenevatele volitustele võib komitee juhtumipõhiselt otsustada, et konkreetset olukorda silmas pidades käsitatakse teatavaid lisakulusid, mis ei ole II–V lisas loetletud kulud, asjaomase operatsiooni ühiste kuludena.

Artikkel 45

Õppused

1. Liidu õppuste ühiseid kulusid rahastatakse rahastu kaudu vastavalt eeskirjadele ja menetlustele, mis on sarnased selliste operatsioonide jaoks kehtestatud eeskirjade ja menetlustega, millesse panustavad kõik liikmesriigid, välja arvatud Taani.
2. Kõnealused ühised õppusekulud koosnevad esiteks mobiilse või paikse peakorteri tõttu tekkivatest lisakuludest ja teisest lisakuludest, mis tekivad, kui liit kasutab õppuse jaoks kättesaadavaks tehtud NATO ühiseid vahendeid ja võimeid.

3. Ühiste õppusekulude hulka ei kuulu kulud, mis on seotud järgmisega:
 - a) kapitali soetamine, sealhulgas hoonete, taristu ja varustuse soetamine;
 - b) õppuste kavandamise ja ettevalmistamise etapp, välja arvatud komitee heakskiidu korral;
 - c) vägede transport, kasarmud ja majutus.

Artikkel 46

Operatsiooni lähtesumma

Kõigis nõukogu otsustes, millega operatsioon luuakse või seda pikendatakse, esitatakse kõnealuse operatsiooni ühiste kulude lähtesumma. Saades abi eelkõige ELi sõjaliselt staabilt ning operatsiooni ülemalt (kui ta on ametis), määrab operatsioonide haldur summa, mida ta peab vajalikuks operatsiooni ühiste kulude katmiseks kavandataval ajavahemikul. Operatsioonide haldur edastab kavandatud summa nõukogu eesistujariigile, et otsuse eelnõu läbivaatamise eest vastutav nõukogu ettevalmistav organ selle läbi vaataks. Komitee liikmeid kutsutakse osalema kõnealuse organi aruteludel lähtesumma üle.

Artikkel 47

Eelrahastamise summade tagastamine

1. Liikmesriik, kolmas riik või asjakohasel juhul rahvusvaheline organisatsioon, kes on saanud nõukogult loa eelrahastada osa operatsiooni ühistest kuludest, võib rahastust asjaomased summad tagasi saada, esitades hiljemalt kaks kuud pärast asjaomase operatsiooni lõpuleviimist operatsioonide haldurile taotluse, millega on kaasas vajalikud tõendavad dokumendid.
2. Raha tagastamise taotlust ei saa rahuldada, kui operatsiooni ülem (kui ta on veel ametis) ja operatsioonide haldur ei ole seda heaks kiitnud.
3. Kui kiidetakse heaks raha tagastamise taotlus, mille on esitanud panustav liikmesriik või panustav kolmas riik, võib selle arvata maha järgmise panuste tegemise kutsest, mille operatsioonide haldur kõnealusele riigile esitab.
4. Kui taotluse heakskiitmise ajaks ei ole kavas esitada ühtki sissemaksete tegemise kutset või kui raha tagastamise heakskiidetud taotluse kohane summa on suurem kui kavandatud panuse summa, maksab operatsioonide haldur tagastatava summa välja 30 päeva jooksul, võttes arvesse rahastu rahavoogusid ja asjaomase operatsiooni ühiste kulude rahastamise vajadusi.
5. Raha makstakse vastavalt käesolevale otsusele tagasi isegi siis, kui kavandatud operatsioon tühistatakse.
6. Summade tagastamisel makstakse tagasi ka eelrahastamisel kättesaadavaks tehtud summalt teenitud intress.

Artikkel 48

Ühiste kulude hulka mittekuuluvate kulutuste (riigi kantavad kulud) haldamine rahastus

1. Komitee võib operatsioonide halduri (keda abistab operatsiooni ülem) või liikmesriigi ettepaneku põhjal otsustada, et teatavate operatsiooniga seotud kulutuste („riigi kantavad kulud“) haldamine usaldatakse rahastule, ehkki vastutus nende eest jääb asjaomasele liikmesriigile.
2. Komitee võib oma otsusega anda operatsiooni ülemale loa sõlmida lepinguid operatsioonis personali või vahenditega osalevate liikmesriikide ja asjakohasel juhul kolmandate poolte nimel, et osta teenuseid ja varusid, mida käsitatakse riigi kantavate kuludena.

3. Komitee kehtestab oma otsusega riigi kantavate kulude haldamise korra, sealhulgas nende eelrahastamise korra ja vajaduse korral operatsiooni ülemale antud volituste kestuse.

4. Rahastu peab arvestust talle usaldatud riigi kantavate kulude üle, mis tekivad igal liikmesriigil ja asjakohasel juhul kolmandatel pooltel. Operatsioonide haldur saab igal kuul igale liikmesriigile ja asjakohasel juhul asjaomastele kolmandatele pooltele väljavõtte kulutustest, mis nad on teinud või nende personal on tekitanud eelneva kuu jooksul, ning taotleb kõnealuste kulutuste tasumiseks vajalikke vahendeid. Liikmesriigid ja asjakohasel juhul asjaomased kolmandad pooled maksavad taotletud vahendid rahastule välja 30 päeva jooksul pärast rahastamisnõude saatmist.

Artikkel 49

Algse vägede operatsiooni toimumiskohta siirmise hõlbustamiseks ette nähtud eelrahastamise ja ühiste kulude hulka mittekuuluvate kulude haldamine rahastus

1. Kui operatsiooniga seotud konkreetne olukord seda nõuab, võib komitee operatsioonide halduri (keda abistab operatsiooni ülem) või liikmesriigi ettepaneku põhjal otsustada, et operatsiooniga seotud eelrahastamine ja teatavate kulude haldamine usaldatakse rahastule, ehkki vastutus nende eest jääb asjaomasele liikmesriigile, et hõlbustada algset vägede operatsiooni toimumiskohta siirmist enne seda, kui on kinnitatud, millised liikmesriigid osalevad operatsioonis personali või vahenditega.

2. Neid kulusid hallatakse olemasolevate vahendite ja ressursside piires ning algsete kulude ülemmääraks kehtestatakse 20 % operatsiooni lähtesummast. Sellisel juhul esitab komitee oma otsuses operatsioonis personali või vahenditega osalevate liikmesriikide ja kolmandate poolte poolt eelrahastamise ja eelrahastatud summade hüvitamise korra põhijooned.

Artikkel 50

Operatsioonide ettevalmistamise käigus või nende järel tekkinud ühised kulud või ühised kulud, mis ei ole otseselt ühegi konkreetse operatsiooniga seotud

Operatsioonide haldur täidab eelarvevahendite käsutaja ülesandeid kulude puhul, mis hõlmavad operatsioonide ettevalmistamise käigus või pärast nende aktiivset etappi tekkinud ühiseid kulusid, samuti selliseid ühiseid kulusid, mis ei ole otseselt ühegi konkreetse operatsiooniga seotud.

Artikkel 51

Ühised kulud operatsiooni aktiivses etapis

1. Operatsiooni ülem täidab eelarvevahendite käsutaja ülesandeid ühiste kulude puhul, mis tekivad tema juhitava operatsiooni aktiivses etapis.

2. Erandina artikli 17 lõikest 6 annab lähtesumma vastuvõtmine nõukogu poolt operatsioonide haldurile ja operatsiooni ülemale nende pädevusalas asjaomase operatsiooni puhul õiguse võtta ja täita kulukohustusi kuni 30 % piires lähtesummast, juhul kui nõukogu ei otsusta kehtestada erinevat protsendimäära.

3. Komitee võib operatsioonide halduri või operatsiooni ülema ettepaneku alusel ning operatiivvajadusi ja olukorra kiireloomulisust arvesse võttes otsustada, et tohib võtta ja vajaduse korral täita täiendavaid kulukohustusi. Kõnealune erand kaotab kehtivuse alates asjaomase operatsiooni eelarve vastuvõtmisest.

4. Operatsiooni eelarve vastuvõtmisele eelneva ajavahemiku jooksul annavad operatsioonide haldur ja operatsiooni ülem või tema esindaja kumbki neid puudutavates küsimustes komiteele igakuiselt aru kulude kohta, mida võib tasuda kõnealuse operatsiooni ühistest kuludest. Komitee võib operatsioonide halduri, operatsiooni ülema või liikmesriigi ettepaneku põhjal anda välja juhiseid kulude tegemise kohta kõnealusel ajavahemikul.

5. Kolme kuu jooksul pärast operatsiooni käivitamist ja kui operatsiooni ülem peab seda operatsiooni nõuetekohaseks läbiviimiseks vajalikuks, võib ta assigneeringuid operatsioonile pühendatud jaotise artiklite ja peatükkide vahel ümber paigutada. Operatsiooni ülem teavitab sellest operatsioonide haldurit ja komiteed.

6. Vahetu ohu korral isikkoosseisule, kes on kaasatud liidu operatsiooni, võib kõnealuse operatsiooni ülem erandina artikli 17 lõikest 6 teha kõnealuse isikkoosseisu liikmete elu päästmiseks kulutusi, mis ületavad eelarvesse kirjendatud assigneeringuid. Operatsiooni ülem teavitab sellest võimalikult kiiresti operatsioonide haldurit ja komiteed. Sellisel juhul teeb operatsioonide haldur koostöös operatsiooni ülemaga ettepaneku ümberpaigutusteks, mis on vajalikud kõnealuste ootamatute kulutuste rahastamiseks. Kui selliste kulutuste jaoks ei ole võimalik tagada piisavat rahastamist ümberpaigutuse teel, esitab operatsioonide haldur paranduseelarve ettepaneku.

8. PEATÜKK

Rahaliste vahendite ja varade haldamine

Artikkel 52

Ühiselt rahastatud varustuse ja taristu lõppotstarve

1. Komitee kiidab heaks kõigi operatsioonide varustuse ja muu vara amortisatsioonimäära, tehes seda operatsioonide halduri ettepanekul. Operatsiooni ülem võib kohaldada teistsugust amortisatsioonimäära, kui operatsiooniga seotud olukord seda nõuab ja kui komitee selle heaks kiidab.

2. Operatsiooni lõpetamise korral teeb operatsiooni ülem komiteele ettepaneku kõnealuse operatsiooni jaoks ühiselt rahastatud varustuse ja taristu lõppotstarbe kohta.

3. Operatsioonide haldur haldab pärast operatsiooni aktiivse etapi lõppu järele jäänud varustust ja taristut, pidades vajaduse korral silmas sellele lõppotstarve leidmist.

4. Komitee kiidab ühiselt rahastatud varustuse ja taristu lõppotstarbe heaks, pidades silmas tegevusvajadusi ja finantskriteeriume. Lõppotstarve võib olla järgmine:

- a) taristu puhul müümine või üleandmine rahastu kaudu vastuvõtjariigile, liikmesriigile või kolmandale poolele;
- b) varustuse puhul müümine rahastu kaudu liikmesriigile, vastuvõtjariigile või kolmandale poolele või hoidmine ja säilitamine rahastu, liikmesriigi või kolmanda poole poolt järgmises operatsioonis kasutamiseks.

5. Müümise korral müüakse varustus ja taristu nende turuhinnaga või, kui turuhinda ei ole võimalik kindlaks määrata, siis õiglase ja mõistliku hinnaga, võttes arvesse kohalikke eritingimusi.

6. Müümine või üleandmine vastuvõtjariigile või kolmandale poolele peab toimuma kooskõlas asjaomaste kehtivate julgeolekueeskirjadega.

7. Kui otsustatakse, et operatsiooni jaoks ühiselt rahastatud varustus jääb rahastule, võivad panustavad liikmesriigid taotleda rahalist hüvitist teistelt liikmesriikidelt, välja arvatud Taanilt. Komitee võtab asjakohased otsused vastu ilma Taani osaluseta operatsioonide halduri ettepaneku alusel.

*Artikkel 53***Maksete ühine allkirjastamine**

Operatsioonidega või operatsioonide poolt rakendatavate abimeetmete või nende mis tahes osaga seotud maksete tegemiseks rahastu hallatavatest vahenditest on nõutav, et selle allkirjastavad ühiselt eelarvevahendite käsutaja ning kas operatsioonide peaarvepidaja või operatsiooni peaarvepidaja.

*Artikkel 54***Raamatupidamine**

1. Iga operatsiooni ülem peab raamatupidamisarvestust rahastult saadud rahaülekannete üle, enda poolt tehtud kulutuste ja tehtud väljamaksete ning saadud tulu üle, samuti rahastu eelarvest rahastatud ja enda poolt juhitava operatsiooni jaoks kasutatava vallasvara kontrollimise üle.

2. Iga operatsiooni ülem esitab operatsioonide peaarvepidajale korrapäraselt lõikes 1 osutatud raamatupidamisarvestuse ja inventarinimestikud. Eelkõige esitab iga operatsiooni ülem operatsioonide peaarvepidajale eelarveaasta lõpule järgneva aasta 31. märtsiks või nelja kuu möödumisel tema juhitud operatsiooni lõppemisest (olenevalt sellest, kumb kuupäev on varasem) teabe, mida on vaja ühiste kulude, riigi kantavate kulude ja operatsioonide poolt rakendatavate abimeetmete või nende mis tahes osaga seotud raamatupidamise aastaaruannete koostamiseks ning tegevusaruande koostamiseks.

3. Operatsioonide raamatupidamisarvestuse ja inventarinimestiku koostamise ja esitamise üksikasjalik kord kehtestatakse komitee otsuses, millega kehtestatakse artikli 11 lõike 6 kohane rahastu kaudu rahastatavate kulutuste tegemise kord, ning operatsioonide peaarvepidaja kehtestatud raamatupidamissuunistes ja -eeskirjades.

*Artikkel 55***Auditeerimine**

Iga operatsiooni ülem annab operatsioonide haldurile ja rahastu heaks tegutsevatele audiitoritele täieliku juurdepääsu oma juhitud operatsioonile, sealhulgas ruumidele, teabele ja andmetele.

IV JAOTIS

ABIMEETMETE SUHTES KOHALDATAVAD ERIEESKIRJAD

9. PEATÜKK

Abimeetmete vastuvõtmise eesmärgid, põhimõtted ja kord*Artikkel 56***Eesmärgid ja põhimõtted**

1. Abimeetmete peamised eesmärgid on:
 - a) tugevdada kolmandate riikide ning piirkondlike ja rahvusvaheliste organisatsioonide sõjaliste ja kaitseküsimustega seotud suutlikkust ning vastupanuvõimet;
 - b) aidata kriisiolukorras kiirelt ja tulemuslikult kaasa kolmandate riikide ning piirkondlike ja rahvusvaheliste organisatsioonide sõjalisele reageerimisele;

- c) aidata tulemuslikult ja tõhusalt kaasa konfliktide ennetamisele, stabiliseerimisele ja rahu kindlustamisele, sealhulgas selliste operatsioonide kontekstis, millel on väljaõppe, nõustamise ja juhendamise ülesanded julgeolekusektoris ning muudes konfliktieelsetes või konfliktijärgsetes olukordades;
- d) toetada julgeoleku- ja kaitsevaldkonnas tehtavat koostööd liidu ja kolmanda riigi või piirkondliku või rahvusvahelise organisatsiooni vahel.

2. Abimeetmete aluseks on järgmised põhimõtted:

- a) need peavad olema kooskõlas liidu välistegevuse poliitika ja eesmärkidega, mille eesmärk on tagada rahu, ennetada konflikte ja tugevdada rahvusvahelist julgeolekut;
- b) need peavad olema kooskõlas liidu õiguse ning liidu poliitika ja strateegiatega, eelkõige julgeolekusektori reformi toetava ELi strateegilise raamistikuga ning väliskonfliktide ja -kriiside puhul järgitava integreeritud lähenemisviisiga, ELi strateegilise lähenemisviisiga naistele, rahule ja julgeolekule ning samuti asjakohaste ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioonidega;
- c) need peavad järgima liidu ja selle liikmesriikide kohustusi, mis tulenevad rahvusvahelisest õigusest, eelkõige rahvusvahelisest inimõigustealasest õigusest ja humanitaarõigusest;
- d) need ei tohi mõjutada liikmesriigi julgeoleku- ja kaitsepoliitika eripära ega olla vastuolus liidu ja selle liikmesriikide julgeoleku- ja kaitsehuvidega.

3. Abimeetmete puhul, mis hõlmavad sõjaliste kaupade ühises liidu nimekirjas olevate kaupade ekspordi või üleandmist, järgitakse ühises seisukohas 2008/944/ÜVJP sätestatud põhimõtteid ning need ei piira menetlust, mida liikmesriigid järgivad sellise ekspordi või üleandmise puhul kooskõlas nimetatud ühise seisukohaga, sealhulgas hindamise osas. Lisaks ei mõjuta sellised abimeetmed liikmesriikide kaalutusõigust kaitseotstarbelise varustuse liidusisese üleandmise ja ekspordi poliitika suhtes.

4. Abimeetmete ettepanekutele lisatakse kõrge esindaja hinnang, sealhulgas konfliktitundlikkuse ja konteksti analüüs, riski- ja mõjuhinnang ning need hõlmavad asjakohaseid kaitsemeetmeid, kontrollide, leevendavaid ja kaasnevaid elemente ning järelevalvet ja hindamist korda, vastavalt artikli 9 lõikele 3 ning lõikes 2 osutatud põhimõtetele. Vajaliku tõhususe ja sidususe tagamiseks peaks selline analüüs ja hindamine tuginema vajaduse korral kogemustele, mille liidu osalejad on selles valdkonnas omandanud. Samuti käsitlevad eespool nimetatud küsimusi artiklis 63 osutatud korrapärased aruanded abimeetmete rakendamise kohta, mille kõrge esindaja esitab poliitika- ja julgeolekukomiteele.

Artikkel 57

Ettevalmistusetapp

- 1. Kõrge esindaja või liikmesriik võib esitada nõukogule kontseptsioonidokumendi, milles kirjeldatakse võimalikku abimeedet, sealhulgas selle kohaldamisala, kestust, meetmete liiki ja võimalikke rakendajaid, ning millele lisatakse konfliktitundlikkuse, konteksti ja riskide esialgne analüüs koos esialgsete kaalutlustega mõju hindamiseks, samuti kaitsemeetmed ja leevendavad meetmed, mida arendatakse edasi artiklis 59 osutatud ettepanekus.
- 2. Sellise kontseptsioonikirjelduse heakskiitmisel võib nõukogu lubada rahastu raames rahastada meetmeid võimaliku abimeetme ettevalmistamiseks.
- 3. Kui võimalik abimeede hõlmab artikli 5 lõikes 3 osutatud surmava jõu kasutamiseks mõeldud kaitseotstarbelise varustuse või platvormide tarnimist, sisaldab kontseptsioonidokument meetme esialgset hinnangulist maksumust. Liikmesriik, kes kavatseb hoiduda meetme vastuvõtmisel hääletamisest ja teha ELi lepingu artikli 31 lõike 1 teise lõigu kohase avalduse, peaks sellest kavatsusest teatama nõukogule kirjalikult aegsasti pärast kontseptsioonidokumendi esitamist. Kõnealune teatis võib sisaldada ka märget muude abimeetmete kohta, millesse ta soovib selle asemel panustada.

4. Kooskõlas otsuse 2010/427/EL artikli 3 lõikega 2 konsulteerib Euroopa välissteenistus kontseptsioonidokumentide ja abimeetmeid käsitlevate kõrge esindaja järgnevat ettepanekute ettevalmistamisel asjaomaste komisjoni talitustega, et tagada liidu poliitikavaldkondade vajalik sidusus kooskõlas artikliga 8.

Artikkel 58

Kiireloomulised meetmed

1. Kui olukorra kiireloomulisus seda nõuab, võib nõukogu kuni abimeedet käsitleva otsuse vastuvõtmiseni kiita heaks rahastu raames rahastatavad vajalikud kiireloomulised meetmed, võttes arvesse artikli 9 lõike 3 kohaselt kehtestatud riski- ja kaitsemeetmete meetodikat. Kiireloomulised meetmed ja nende hinnangulised kulud võib kindlaks määrata artikli 57 kohases kontseptsioonikirjelduses, milles kirjeldatakse võimalikku abimeedet, või artikli 59 lõike 1 kohases ettepanekus kehtestada abimeede.
2. Kiireloomulised meetmed ei hõlma artikli 5 lõikes 3 osutatud varustusega varustamist.
3. Erandina artikli 17 lõikest 6 annab kiireloomuliste meetmete heakskiitmine nõukogu poolt abimeetmete haldurile õiguse võtta kulukohustusi ja tasuda asjaomase kiireloomulise meetmega seotud kulusid lubatud kulude ulatuses.

Artikkel 59

Abimeetmed

1. Nõukogu võtab artiklis 6 osutatud ettepaneku või algatuse põhjal ja võimaliku toetusesaaja taotlusel vastu otsused, millega kehtestatakse abimeetmed.
2. Igas nõukogu otsuses abimeetme kehtestamise kohta täpsustatakse abimeetme toetusesaaja, selle eesmärgid, ulatus, kestus, antava abi laad ning selle rakendamiseks prognoositavate kulude katmiseks vajalik lähtesumma. Vajaduse korral määrab nõukogu kindlaks artikli 36 kohaselt ilma projektikonkursita antud toetuste rakendajad või toetuse saajad. Otsuses sätestatakse toetusesaajalt või vajaduse korral rakendajatelt nõutavad kontrollid ja tagatised ning vajalikud sätted järelevalve ja hindamise kohta kooskõlas artikli 9 lõike 3 kohaselt kehtestatud riski- ja kaitsemeetmete meetodikaga. Samuti sisaldab see sätteid meetme peatamise ja lõpetamise kohta vastavalt artiklile 64.
3. Abimeetmed on erimeetme või konkreetse geograafilise või temaatilise suunitlusega üldise toetusprogrammi vormis. Nõukogu otsuses, millega kehtestatakse üldine programm, määratakse kindlaks selle programmi alusel abikõlblike meetmete ulatus. Abimeetmed võivad olla mitmeaastased.
4. Abimeetmete vahendid võivad hõlmata eraldi, mis on vajalikud nende järelmeetmeteks, järelevalveks, hindamiseks, auditeerimiseks, nendest teavitamiseks ja nende nähtavuse suurendamiseks.
5. Artikli 5 lõikes 3 osutatud surmava jõu kasutamiseks mõeldud kaitseotstarbelise varustuse või platvormide tarnimiseks ette nähtud abimeetmed ei hõlma muid toetusvahendeid või -vorme. Abimeetmeid ei kasutata selliste vahendite tarnimiseks, mis on vastuolus liidu õiguse või liidu või kõigi liikmesriikide rahvusvaheliste kohustustega.
6. Üldise programmi vormis võetavad abimeetmed ei hõlma artikli 5 lõikes 3 osutatud varustuse või platvormide osutamist.
7. Üldise programmi alusel võetavate meetmete toetamine toimub toetusesaaja taotluse alusel ning selle peab eelnevalt läbi vaatama ja heaks kiitma poliitika- ja julgeolekukomitee kooskõlas tingimustega, mis on sätestatud nõukogu otsuses üldise programmi kehtestamise kohta.

*Artikkel 60***Abimeetme rakendamine operatsiooni poolt**

1. Nõukogu võib otsustada, et konkreetne abimeede rakendatakse täielikult või osaliselt operatsiooni poolt kooskõlas artikli 59 lõikes 2 sätestatud nõuetega. Osalise rakendamise korral märgitakse otsuses konkreetsed meetmed, mida operatsioon peab rakendama, ja sellega seotud rahasumma.
2. Selleks teeb nõukogu otsuse asjaomase operatsiooni volituste vajalike muudatuste kohta.

*Artikkel 61***Lepingud rakendajatega**

1. Abimeetmete haldur tagab, et teostatakse vajalikud, artiklis 66 osutatud hindamised rakendajate suutlikkuse kohta, eelkõige finantsjuhtimise osas. Need hindamised on seotud rahastust rahastatavate kulutuste rakendamisega vastavalt artiklile 67 ning rahastust rahastatavate varade haldamisega vastavalt artiklile 68.
2. Abimeetmete haldur nõuab, et rakendajad esitaksid vajalikud dokumendid, sealhulgas rakendusaruanded, raamatupidamisaruanded, liidu vahendite haldaja kinnitused ja auditiaruannete kokkuvõtte.
3. Abimeetmete haldur teavitab komiteed lõikes 1 osutatud hindamiste tulemustest ja rakendajatega sõlmitavatest lepingutest. Iga komitee liige võib nõuda lisateavet selliste hinnangute ja lepingute kohta.
4. Abimeetmete haldur, kes tegutseb rahastu nimel, sõlmib rakendajatega lepingud.

*Artikkel 62***Kokkulepped toetusesaajatega**

1. Kõrge esindaja sõlmib toetusesaajaga asjakohased kokkulepped, et tagada nõukogu poolt artiklile 56 ja 59 kohaselt abimeetmetega seoses kehtestatud nõuete ja tingimuste täitmine, sealhulgas vajaduse korral rahastust rahastatavate vahendite haldamise ja kasutamise ning varade vajaliku kontrollimise osas.
2. Lõike 1 kohaselt sõlmitud kokkulepped sisaldavad vastavalt abimeetme tingimustele või mis tahes asjakohasele nõukogu või komitee otsusele sätteid, sealhulgas kaitsemeetmete kohta, millega tagatakse:
 - a) varade nõuetekohane ja tõhus kasutamine eesmärkidel, milleks need anti;
 - b) varade piisav hooldamine, et tagada nende kasutatavus ja operatiivne kättesaadavus kogu vara olemusringi jooksul;
 - c) et varad ei lähe kaduma ning neid anta ilma komitee nõusolekuta üle muudele isikutele või üksustele kui need, kes on kokkulepetes kindlaks määratud, nende olemusringi lõpus või abimeetme kehtivuse lõppemisel või lõpetamisel;
 - d) vastavus nõukogu kehtestatud mis tahes muudele nõuetele.
3. Kõrge esindaja teavitab nõukogu lõikes 1 osutatud kokkulepetest õigeaegselt.
4. Lõikes 1 osutatud kokkulepped ei piira mis tahes täiendavate tingimuste kohaldamist, mida liikmesriik võib kehtestada ekspordilitsentsi väljastamisel vastavalt ühisele seisukohale 2008/944/ÜVJP.

5. Üldise programmi vormis abimeetmete puhul võib abimeetmete haldur sõlmida toetusesaajaga sellise programmi alusel rahastamislepingu. Abimeetmete haldur teavitab komiteed sellisest sõlmitavast lepingust. Iga komitee liige võib nõuda lisateavet selliste lepingute kohta.

Artikkel 63

Aruandlus ja järelemeetmed

Kõrge esindaja esitab poliitika- ja julgeolekukomiteele kaks korda aastas või poliitika- ja julgeolekukomitee taotluse korral aruande abimeetmete rakendamise kohta. Sellised aruanded hõlmavad abimeetme poliitilisi, tegevuslikke ja finantsaspekte. Need hõlmavad abimeetme mõjuhinnangut ning varade haldamise ja kasutamise hindamist, samuti ajakohastatud teavet konfliktitundlikkuse ja konteksti analüüsi ning riski- ja mõjuhinnangu kohta.

Artikkel 64

Abimeetmete peatamine ja lõpetamine

1. Iga abimeetmet käsitlev nõukogu otsus sisaldab järgmisi sätteid meetme peatamise ja lõpetamise kohta, ilma et see piiraks liikmesriikide ametiasutuste pädevust seoses ekspordilitsentside peatamisega, kui sellised litsentsid on nõutavad:
 - a) poliitika- ja julgeolekukomitee võib liikmesriigi või kõrge esindaja taotlusel otsustada abimeetme rakendamise täielikult või osaliselt peatada järgmistel juhtudel:
 - i) kui toetusesaaja rikub rahvusvahelisest õigusest, eelkõige inimõigustealasest õigusest ja rahvusvahelisest humanitaarõigusest tulenevaid kohustusi või kui ta ei täida artiklis 62 osutatud kokkulepete alusel võetud kohustusi;
 - ii) kui rakendajaga sõlmitud leping on peatatud või lõpetatud pärast seda, kui rakendaja on jätnud täitmata lepingust tulenevad kohustused;
 - iii) kui olukord asjaomases riigis või piirkonnas ei võimalda enam meetet piisavate tagatistega rakendada;
 - iv) kui meetme rakendamine ei täida enam oma eesmärke või ei ole enam liidu huvides.
 - b) kiireloomulistel ja erakorralistel juhtudel võib kõrge esindaja ajutiselt peatada abimeetme rakendamise täielikult või osaliselt kuni poliitika- ja julgeolekukomitee otsuse vastuvõtmiseni.
2. Poliitika- ja julgeolekukomitee võib soovitada nõukogul abimeetme lõpetada.

Artikkel 65

Rakendajatega sõlmitud lepingute peatamine ja lõpetamine

Haldur võib artikli 61 kohaselt sõlmitud lepingu peatada või lõpetada, kui rakendaja ei täida oma lepingulisi kohustusi. Haldur teavitab komiteed viivitamata pärast lepingu peatamist. Haldur teavitab komiteed aegsasti enne lepingu lõpetamist. Kuni lepingu lõpetamiseni võib iga komitee liige nõuda täiendavat teavet ja komitees arutelu pidamist lõpetamise võimaliku mõju kohta asjaomasele abimeetmele.

10. peatükk

Rahastu raames rahastatavate ja rakendajatele usaldatud kulutuste ja varade kontroll

Artikkel 66

Rakendajate suutlikkuse hindamine rahastu raames rahastatavate kulutuste tegemisel

1. Kui kulutuste tegemine on usaldatud rakendajatele, kontrollib haldur, kas nad pakuvad rahastu finantshuvide kaitset tasemel, mis on samaväärne tasemega, mida võimaldatakse, kui rahastu teeb kulutusi otse.
2. Selleks viib haldur enne artiklis 61 osutatud lepingute allkirjastamist läbi hindamise, tagamaks et rakendajate kohaldatavad süsteemid, eeskirjad ja menetlused annavad piisava kindluse, et nad täidavad kõnealustes lepingutes kooskõlas artiklitega 67 ja 68 sätestatud tingimusi.
3. Lõikes 2 osutatud hindamine viiakse läbi proportsionaalselt ja võttes nõuetekohaselt arvesse kaasnevaid finantsriske.
4. Rakendajad, keda haldur on hinnanud vastavalt lõikele 2, teatavad haldurile viivitamata, kui nende eeskirjades, süsteemides või menetlustes tehakse olulisi muudatusi.
5. Kui rakendaja on saanud lõike 2 kohase positiivse hinnangu, võib ta kohaldada eeskirju, mida kohaldatakse tema enda kulutuste tegemise suhtes.
6. Kui rakendajate puhul on täidetud ainult osa käesoleva artikli lõikes 2 osutatud hindamise nõuetest, võtab haldur rahastu huvide kaitse tagamiseks asjakohaseid parandusmeetmeid. Need meetmed täpsustatakse artikli 61 kohastes asjaomastes lepingutes.
7. Rahastu võib täielikult või osaliselt tugineda komisjoni või vajaduse korral muude üksuste hinnangutele, kui haldur leiab, et need hinnangud vastavad komitee poolt artikli 11 lõike 6 kohaselt vastu võetud rakenduseeskirjades sätestatud nõuetele. Sel eesmärgil propageerib rahastu rahvusvaheliselt heaks kiidetud standardite või rahvusvaheliste parimate tavade tunnustamist.
8. Haldur ei hinda liikmesriikide ministeeriume või valitsusasutusi, kui need on määratud rakendajateks. Haldur võib otsustada mitte hinnata:
 - a) liidu asutusi ja organeid;
 - b) muid liikmesriikide avalik-õiguslikke asutusi ja ameteid;
 - c) kolmandaid riike või nende määratud avalik-õiguslikke asutusi ja ameteid.
9. Kui vastavalt lõikele 8 hindamist ei tehta, võtab haldur kõik vajalikud meetmed, et tagada rahastu usaldusväärne finantsjuhtimine, sealhulgas selle finantshuvide piisav kaitse. Haldur võib rakendajate üle teostada asjakohast kontrolli ja tagada rahastuga samaväärsete finants- ja raamatupidamiseeskirjade ja -menetluste järgimise.
10. Haldur teavitab komiteed hindamise tulemustest, et komitee saaks kaaluda võimalikke edasisi meetmeid. Kui suutlikkust teha rahastu raames rahastatavaid kulutusi ei ole võimalik kinnitada, teatab haldur mis tahes muudest võimalikest meetme rakendamise viisidest. Vajaduse korral kaalub haldur kooskõlas lõikega 6, kuidas tuleks käsitleda konkreetseid piiranguid võimalike rakendajate suutlikkusele.

Artikkel 67

Standardsätted rakendajatega sõlmitavates lepingutes

1. Rakendajatega vastavalt artiklile 61 sõlmitavates lepingutes rahastust rahastatavate kulutuste tegemiseks järgitakse artikli 56 lõigetes 1 ja 2 sätestatud eesmärgi ja põhimõtteid ning artiklis 59 sätestatud nõudeid. Sellised lepingud sisaldavad üksikasjalikku korda, millega tagatakse rahastu huvide kaitse, nimelt et rakendamine on suunatud tegevuse tõhususele abimeetme eesmärkide täitmisel ning usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõtete järgimisele, st säästlikkusele, tõhususele ja tulemuslikkusele. Abimeetmete haldur nõuab, et rakendajad tagaksid vajaduse korral alltöövõtjate poolt kõnealuste eesmärkide ja põhimõtete ning artikli 33 lõike 2 punktis c nimetatud eesmärkide ja põhimõtete järgimise.
2. Lisaks sisaldavad need lepingud konkreetseid sätteid, millega tagatakse, et:
 - a) rahastu vahenditest rahastatavad varad, kui neid on, hangitakse kooskõlas kohaldatavate riigihankeid käsitlevate liidu õigusaktidega või nendega samaväärseteks peetavate normidega, mille komitee artikli 11 lõike 6 kohaselt rahastu otseselt tegemiseks vastu võtab;
 - b) kasutatakse raamatupidamissüsteemi, mis annab õigeaegselt täpset, täielikku ja usaldusväärset teavet;
 - c) tulemuslik ja tõhus sisekontrollisüsteem ning rahvusvahelistel parimatel tavadel põhinevad poliitika ja meetmed võimaldavad eelkõige tagada rahastu raames rahastatavate kulude seaduslikkuse ja korrektsuse ning ennetada, avastada ja kõrvaldada rikkumisi, korruptsiooni ja pettusi;
 - d) kooskõlas rahvusvaheliselt tunnustatud auditeerimisstandarditega teeb rahastu raames rahastatavate kulude seaduslikkuse ja korrektsuse kohta sõltumatuid välisauditeid auditeerimistalitus, kes on oma tegevuses abimeedet rakendavast üksusest või isikutest sõltumatu;
 - e) rahastule esitatakse korrapäraselt finantsaruandeid selle kohta, kuidas abimeetmeid rakendatakse, ning teda teavitatakse viivitamata rahastuga seoses avastatud pettustest ja rikkumistest ning võetud ennetus- või parandusmeetmetest, sealhulgas valesti makstud summade sissenõudmisest või tagastamisest;
 - f) rahastu nõuab sisse kõik valesti makstud summad;
 - g) rahastule esitatakse õigeaegselt aruanded asjaomase võrdlusperioodi jooksul kantud kulude kohta, mida rahastu rahastas, koos liidu vahendite haldaja kinnitusega, et vahendite haldamise eest vastutavate isikute arvates on teave nõuetekohaselt esitatud, terviklik ja täpne, kulutused on tehtud ettenähtud otstarbel ja kehtivad kontrollisüsteemid annavad neis aspektides vajaliku tagatise, ja koos sõltumatu auditeerimisasutuse arvamusega, mis on koostatud vastavalt rahvusvaheliselt tunnustatud auditistandarditele;
 - h) rakendaja annab rahastule, tema määratud audiitoritele ja audiitorite kolleegiumile õiguse ja kogu vajaliku abi, et teha vajalikke kohapealseid kontrollid ning pääseda viivitamata ja ette teatamata juurde rahastu raames rahastatavate kulutustega seotud dokumentidele ja andmetele ning ruumidele, kus neid dokumente ja andmeid hoitakse;
 - i) täidetakse mis tahes kokkulepet, tingimust, piirangut või leevendavat sätet, mis on sätestatud abimeedet kehtestavas nõukogu otsuses või sellega kooskõlas;
 - j) rakendaja vastutab lepingu täitmise eest;
 - k) lepingust tulenevad rahastu kohustused peatatakse, kui abimeede peatatakse vastavalt artikli 64 lõikele 1, ning need kohustused lõpetatakse, kui nõukogu abimeetme lõpetab.

*Artikkel 68***Lisasätted rakendajatega sõlmitavates lepingutes rahastust rahastatavate varade haldamise kohta ja alltöövõtu kohta**

1. Kui rakendajale on usaldatud sellised rahastust rahastatavad varad nagu taristu, seadmed või tarvikud või kui talle on tehtud ülesandeks eelnimetatu hangete korraldamine, määratakse artiklites 61 ja 68 sätestatud korras halduriga rahastu nimel sõlmitavates lepingutes kindlaks tingimused, millega tagatakse, et selliseid varasid hallatakse:

- a) eesmärgiga saavutada abimeetme eesmärgid tõhusalt ja õigeaegselt;
- b) kooskõlas abimeetmes sätestatud korraga, sealhulgas mis tahes keeldude või piirangutega nende kasutamisele, müügile või üleandmisele, ning mis tahes muude leevendavate sätetega;
- c) järgides artikli 56 lõiget 1, 2 ja 3 sätestatud eesmärgi ja põhimõtteid ning kooskõlas artikliga 59.

2. Lõikes 1 osutatud lepingud peavad sisaldama konkreetseid sätteid, millega tagatakse, et varasid:

- a) antakse abisaajale kooskõlas abimeetmega tulemuslikult üle;
- b) hoitakse alati rakendaja kontrolli all kuni nende abisaajani toimetamiseni.

3. Lõikes 1 osutatud lepingud sisaldavad sätteid, mille kohaselt rakendajad:

- a) esitavad rahastule korrapäraselt aruandeid neile usaldatud abimeetme rakendamise kohta, sealhulgas, kus see on asjakohane, rahastust rahastatud vara loetelu ning teabe tarnijate ja alltöövõtjate kohta;
- b) annavad rahastule või tema määratud isikutele õiguse ja kogu vajaliku abi vajalike kohapealsete kontrollide tegemiseks.

4. Rakendajate poolt lepingute sõlmimist käsitlevad sätted lisatakse rakenduseeskirjadesse, mille komitee võtab vastu vastavalt artikli 11 lõikele 6, tagamaks, et alltöövõtjate kaasamine abimeetmete rakendamisse on kooskõlas käesoleva otsusega, sealhulgas artikli 56 lõikes 2 ja artikli 33 lõike 2 punktis c nimetatud põhimõtetega.

V JAOTIS

LÕPPSÄTTED**11. PEATÜKK****Muud sätted***Artikkel 69***Salastatud teabe kaitset käsitlevad turvaeeskirjad**

Rahastuga seotud salastatud teabe suhtes kohaldatakse eeskirju, mis on sätestatud nõukogu otsuses 2013/488/EL⁽⁹⁾ või muus nõukogu otsuses, mis võib seda asendada.

⁽⁹⁾ Nõukogu 23. septembri 2013. aasta otsus 2013/488/EL ELi salastatud teabe kaitseks vajalike julgeolekueeskirjade kohta (ELT L 274, 15.10.2013, lk 1).

Artikkel 70

Isikuandmete kaitse

Rahastu kaitseb üksikisikuid seoses nende isikuandmete töötlemisega kooskõlas põhimõtete ja menetlustega, mis on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2018/1725, ⁽¹⁰⁾ piiramata kõnealuse määruse artikli 2 lõike 4 kohaldamist. Selleks võtab komitee kõrge esindaja ettepaneku alusel vastu vajalikud rakenduseeskirjad.

Artikkel 71

Üldsuse juurdepääs dokumentidele

Komitee võtab kõrge esindaja ettepanekul vajaduse korral vastu eeskirjad üldsuse juurdepääsu kohta rahastu valduses olevatele dokumentidele kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1049/2001 ⁽¹¹⁾ üldsuse juurdepääsu kohta Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni dokumentidele.

Artikkel 72

Teavevahetus, teave ja nähtavus

1. Kõrge esindaja teostab seoses rahastu, selle meetmete ja tulemustega vajalikke teavitus- ja teavevahetusmeetmeid, konsulteerides seejuures komiteega. Kui komitee nii otsustab, võib neid tegevusi erandkorras rahastada rahastust.
2. Rahastu raames toetuse saajatelt võidakse nõuda, et nad teeksid teatavaks toetuse päritolu ja tagaksid liidu nähtavuse, eelkõige meetmete ja nende tulemuste tutvustamisel, pakkudes eri sihtrühmadele, sealhulgas meediale ja üldsusele, sidusat, tõhusat ja proportsionaalset sihipärast teavet.

Artikkel 73

Üleminekumeetmed

1. Kõrge esindaja, nõukogu peasekretär ja komisjon korraldavad vajadusel koos sujuva ülemineku Athena mehhanismilt ja Aafrika rahutagamisvahendilt, mis kehtestati nõukogu määrusega (EL) 2015/322 ⁽¹²⁾. Komiteele antakse nendest korraldustest teada.
2. Otsuses (EL) 2020/1422 ⁽¹³⁾ osutatud 113 000 000 euro suurust summat või mis tahes selle osa, mille kohta on sõlmitud leping 30. juuniks 2021 (kaasa arvatud), ei kasutata rahastust 2021. aastal või hiljem rahastatavate meetmete jaoks.
3. Athena mehhanismi kaudu rahastatavate kulutuste suhtes kohaldatavaid finantsreegleid kohaldatakse rahastu rahastatavate operatsioonide kulutuste suhtes kuni kuupäevani, mil hakatakse kohaldama reegleid, mille komitee võtab vastu artikli 11 lõike 6 kohaselt.

⁽¹⁰⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1725, mis käsitleb füüsiliste isikute kaitset isikuandmete töötlemisel liidu institutsioonides, organites ja asutustes ning isikuandmete vaba liikumist, ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 45/2001 ja otsus nr 1247/2002/EÜ (ELT L 295, 21.11.2018, lk 39).

⁽¹¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2001. aasta määrus (EÜ) nr 1049/2001 üldsuse juurdepääsu kohta Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni dokumentidele (EÜT L 145, 31.5.2001, lk 43).

⁽¹²⁾ Nõukogu 2. märtsi 2015. aasta määrus (EL) 2015/322 11. Euroopa Arengufondi rakendamise kohta (ELT L 58, 3.3.2015, lk 1).

⁽¹³⁾ Nõukogu 5. oktoobri 2020. aasta otsus (EL) 2020/1422, mis käsitleb 10. Euroopa Arengufondi projektidest vabanenud rahaliste vahendite eraldamist Aafrika rahutagamisrahastu vahendite täiendamiseks (ELT L 329, 9.10.2020, lk 4).

4. Otsuse (ÜVJP) 2015/528 alusel tehtud Athena mehhanismi halduri, peaarvepidaja, siseaudiitori ja nende asetäitjate ning Athena mehhanismi väliaudiitorite ametissenimetamisi kohaldatakse käesoleva otsuse kohaste samaväärsete ametikohtade suhtes kuni uute ametissenimetamiste tegemiseni.
5. Athena erikomitee 29. mai 2012. aasta akti 12-0392, sealhulgas liidu lahingugruppide siirmise suhtes kohaldatavat lisakulude kirjeldust, kohaldatakse käesoleva otsuse rakendamisel seni, kuni see akt asendatakse komitee või nõukogu samateemalise otsusega.
6. Athena erikomitee otsuseid, sealhulgas otsuseid, mis käsitlevad rahastamiskõlblikkuse eritingimusi teatavate ühiste lisakulude rahastamiseks vastavalt otsuse (ÜVJP) 2015/528 artikli 15 lõikele 7 või III lisa C osale, ning otsuseid, mis käsitlevad hankemenetlustega seotud erandeid vastavalt Athena mehhanismi kaudu rahastatavate kulutuste suhtes kohaldatavate finantsreeglite II osale, samuti Athena mehhanismi halduri otsuseid selliste erandite kohta, kohaldatakse käesoleva otsuse rakendamisel seni, kuni sellised otsused asendatakse komitee või operatsioonide halduri samateemaliste otsustega.
7. Operatsioonide puhul on rahastu 2021. aasta esialgne eelarve Athena erikomitee poolt 2021. aastaks heaks kiidetud eelarve.
8. Rahastu rahastab operatsioone ja abimeetmeid alates 1. jaanuarist 2021, välja arvatud juhul, kui nõukogu otsustab üksikjuhtudel kohaldada erinevat kuupäeva.

12. PEATÜKK

Kehtetuks tunnistamine, läbivaatamine ja jõustumine

Artikkel 74

Athena mehhanismi kehtetuks tunnistamine

1. Otsus (ÜVJP) 2015/528 tunnistatakse kehtetuks. Kõiki nõukogu õigusaktides ja muudes operatsioone käsitlevates meetmetes sisalduvaid viiteid otsusele (ÜVJP) 2015/528 või selle mis tahes sätetele käsitatakse viidetena käesolevale otsusele või selle samaväärsetele sätetele.

Otsuse (ÜVJP) 2015/528 sätteid kohaldatakse siiski jätkuvalt kuni käesoleva otsuse jõustumiskuupäevani võetud operatsioonide kulukohustuste täitmise suhtes ning nendega seotud raamatupidamise ja inventeerimise, auditeerimise ja raamatupidamisaruannete esitamise ning vastutuse suhtes, kuni Athena mehhanismi halduri ja operatsiooni ülemate tegevus on selliste kulutuste osas heaks kiidetud.

2. Athena mehhanismi sõlmitud lepingud, raamlepingud ja halduskokkulepped loetakse rahastu poolt sõlmituks ning rahastu võtab üle nendest tulenevad Athena mehhanismi õigused ja kohustused. Athena mehhanismile kuuluvate varade ja pangakontode omandiõigus antakse üle rahastule ning rahastu võtab üle kõik Athena mehhanismi nõuded ja kohustused.

Artikkel 75

Läbivaatamine

1. Nõukogu vaatab käesoleva otsuse läbi iga kolme aasta järel pärast selle jõustumist või liikmesriigi taotlusel.
2. Iga läbivaatamise käigus võidakse kõiki menetlusega seotud eksperte kutsuda osalema aruteludes, sealhulgas komitees ja rahastu juhtorganites toimuvates aruteludes.

*Artikkel 76***Jõustumine**

Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise päeval.

Brüssel, 22. märts 2021

Nõukogu nimel

eesistuja

J. BORRELL FONTELLES

I LISA

IGA-AASTASED RAHALISED ÜLEMMÄÄRAD

Iga-aastased assigneeringud kinnitatakse järgmiste summade piires, ilma et see piiraks artikli 17 lõike 3 kohaldamist ja vastavalt artikli 73 lõikele 2:

jooksevhindades (miljonites eurodes)

2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
420	540	720	900	980	1 000	1 132

II LISA

RAHASTUST KAETAVAD MUUD KULUD

(olenemata sellest, kas need on operatsiooni või abimeetmega otseselt seotud)

Järgmiste kuludega seotud assigneeringud tuleks võimalusel kirjendada seda operatsiooni või abimeedet käsitlevasse eelarve jaotisesse, millega nad on kõige enam seotud:

1. operatsiooni ülema, rakendaja või muu asjaomase osaleja ja ka tema personali lähetuskulud, mis on tekkinud seoses osalemisega komitee aruteludes, milles käsitletakse mõnda operatsiooni või abimeedet, või komitee taotlusel;
2. kahjunõuetest ja õiguslikest meetmetest tulenevad kahjuhüvitised ja kulud, mis kuuluvad tasumisele rahastu kaudu;
3. kulud, mis tulenevad otsusest ladustada operatsiooni või abimeetme jaoks ühiselt soetatud materjali;
4. panga teenustasud;
5. rahastu raamatupidamise ja varahalduse IT-süsteemide väljatöötamise ja hooldusega seotud kulud;
6. artikli 37 kohaste halduskokkulepetega seotud kulud;
7. rahastu lepinguliste töötajatega ning peakorter ja delegatsioonide haldustoega seotud kulutused;
8. järelevalve ja hindamine;
9. auditikulud;
10. erandjuhtudel: side, teave ja nähtavus.

—

III LISA

RAHASTUST KAETAVAD KULUD, MIS ON SEOTUD OPERATSIOONI VÕI ABIMEETME ETTEVALMISTAVA ETAPIGA

Lisakulud, mis on vajalikud sõjaväelaste ja tsiviilpersonali tutvumissioonideks ja ettevalmistusteks (eelkõige teabekogumissioonid ja reke) konkreetset liidu operatsiooni silmas pidades: transport, majutus, operatiivsete sidevahendite kasutamine ja kohaliku tsiviilpersonali (näiteks tõlgid ja autojuhid) töölevõtmine missiooni läbiviimiseks.

Meditsiiniteenused: nende isikute hädaotstarbeline meditsiiniline evakueerimine (Medevac), kes võtavad osa sõjaväelaste ja tsiviilpersonali tutvumissioonidest ja ettevalmistustest konkreetset liidu operatsiooni silmas pidades, kui ravi ei ole operatsiooni toimumiskohas võimalik.

Lisakulud, mis on vajalikud ettevalmistavateks meetmeteks, milleks nõukogu on andnud loa kooskõlas artikliga 57 ja mis on seotud abimeetmega.

IV LISA

A OSA

LIIDU OPERATSIOONIDE AKTIIVSE ETAPIGA SEOTUD ÜHISED KULUD, MIS KAETAKSE ALATI RAHASTUST

1. Lisakulud seoses liidu juhitavate operatsioonide (mobiilsete või paiksete) peakorteritega

1.1. Peakorterid, mille lisakulusid rahastatakse ühiselt:

- a) peakorterid: peakorterid; operatsiooniplaanis heaks kiidetud juhtimisüksused ja tugielemendid;
- b) operatsiooni peakorter: operatsiooni ülema paikne, väljaspool operatsiooni toimumiskohta asuv peakorter, mis vastutab liidu vägede koostamise, väljasaatmise, ülalpidamise ja tagasitoomise eest.

Operatsiooni peakorteri puhul kasutatavat ühiste kulude mõistet kasutatakse ka nõukogu peasekretariaadi, Euroopa välis teenistuse, sealhulgas sõjaliste missioonide plaanimise ja juhtimise teenistuse (MPCC) ja rahastu puhul, kui nad tegutsevad otseselt kõnealuse operatsiooni heaks;

- (c) vägede peakorter: operatsiooni toimumiskohta siirdud liidu vägede peakorter täitevvolitustega sõjalise operatsiooni puhul;
- d) missiooni vägede peakorter: operatsiooni toimumiskohta siirdud liidu vägede peakorter täitevvolitusteta sõjalise missiooni puhul;
- e) väeliigi peakorter: operatsiooni jaoks siirdud liidu väeliigi ülema (nimelt: õhujõudude, maavägede, merevägede või eritüksuste ülemad, kelle määramist võidakse operatsiooni iseloomust sõltuvalt vajalikuks pidada) peakorter.

1.2. Ühiselt rahastatavate peakorterite lisakulude määratlus:

- a) transpordikulud: transport operatsiooni toimumiskohta ja sealt tagasi vägede peakorterite, missiooni vägede peakorterite ja väeliikide peakorterite siiramiseks, ülalpidamiseks ja tagasitoomiseks;
- b) reisimine ja majutus: operatsiooni peakorteri reisi- ja majutuskulud seoses operatsiooni jaoks vajalike ametireisidega; Brüsselisse ja/või operatsiooniga seotud koosolekutele ametireisil reisiva siirdud peakorteri isikkoosseisu reisi- ja majutuskulud;
- c) peakorterite vedu / reisimine (välja arvatud päevarahade kulud) operatsioonide toimumiskohas: maanteetranspordi ja muul viisil reisimise ja veokuludega seotud kulutused, sealhulgas riiklike toetusvägede ja külaliste reisimine; kütusega seotud lisakulud, mis ületavad tavaoperatsioonide taseme; lisaõidukite rentimine; kulud seoses kolmanda isiku poolse riskikindlustusega, mida mõned riigid nõuavad oma territooriumil operatsioone läbi viivatelt rahvusvahelistelt organisatsioonidelt;
- d) haldus: täiendav kontori- ja majutusvarustus, lepingulised ja kommunaalteenused, peakorterite hoonete hoolduskulud;
- e) ühiselt rahastatavatesse peakorteritesse operatsiooni jaoks eraldi töölevõetud tsiviilpersonal: liidus töötav tsiviilpersonal, rahvusvaheline personal ja operatsiooni toimumiskohas palgatud kohalik personal, keda vajatakse operatsiooni läbiviimiseks lisaks operatsiooni tavanõuetele (sealhulgas hüvitised ületundide eest);
- f) sidepidamine ühiselt rahastatavate peakorterite vahel ning ühiselt rahastatavate peakorterite ja nende otsealluvuses olevate vägede vahel: kapitalikulud seoses täiendavate sidevahendite ja infotehnoloogiaseadmete ostmise ja kasutamisega ning kulud seoses osutatud teenustega (modemite, telefoniliinide, satelliittelefonide, krüptofakside, turvaliinide, internetiteenuste, andmeliinide ja kohtvõrkude rent ning hooldus);
- g) kasarmud ja majutus/taristu: vajaduse korral peakorteri rajatiste soetamise, üürimise või renoveerimise kulud operatsiooni toimumiskohas (hoonete, varjualuste ja telkide rentimine);

- h) avalik teave: kulud, mis on seotud teabekampaaniatega ja mõeldud meedia teavitamiseks peakorteri tasandil vastavalt peakorteris välja töötatud teabestrategieale;
- i) esindamine ja vastuvõtmine: esinduskulud; operatsiooni läbiviimiseks vajalikud kulud peakorteri tasemel.

2. Lisakulud, mis tekivad vägede toetamisel tervikuna

Allpool on kindlaks määratud kulud, mis tekivad seoses vägede siirmisega:

- a) siirmise/taristuga seotud tööd: kulud, mis on vältimatult vajalikud, et väed tervikuna saaksid oma missiooni täita (ühiskasutatav lennujaam, raudtee, sadamad, maanteed, sealhulgas mahalaadimiskohad ning alad vägede koondamiseks edasiliikumise eesmärgil; veeuringud, pumpamine, vee puhastamine ja jaotamine ning heitvee äravool, energia- ja veevarustus, mullatööd ja statsionaarsete vägede kaitse, ladustamisrajatised (eelkõige kütuse ja lahingumoonu jaoks), logistilised ja koondumispaid; ühiselt rahastatavale taristule pakutav insener-tehniline tugi);
- b) identifitseerimistunnused: spetsiifilised märgistused, isikutunnistused kirjaga „European Union“, märgid, medalid, liidu värvides lipud või muud vägede või peakorteri tunnusmärgid (välja arvatud riided, mütsid ja vormirõivastus);
- c) meditsiiniteenused ja -rajatised: hädaotstarbeline meditsiiniline evakueerimine (Medevac). Ülesannete 2 ja 3 teenused ja rajatised operatsiooni toimumiskoha operatiivlementide tasandil, nagu operatsiooniplaanis heaks kiidetud lennujaamad ja mahalaadimissadamad. Ülesande 1 teenused ja rajatised täitevvolitusteta sõjaliste missioonide jaoks;
- d) teabe hankimine: operatsiooniplaanis heaks kiidetud luureotstarbelised satelliidikujutised, kui nende rahastamist ei ole võimalik tagada Euroopa Liidu Satelliidikeskuse (SATCEN) eelarves olemas olevate vahenditega.

3. ELi lahingugrupiga seotud lisakulud

Alljärgnevalt on kindlaks määratud lisakulud, mis tekivad seoses ELi lahingugruppide siirmisega operatsiooni toimumiskohta ja nende seal tagasi toomisega:

- a) siirmise transpordikulud: täiendavad transpordikulud seoses ELi lahingugrupi lühikese etteteatamisajaga siirmisega maismaa-, mere- ja õhutranspordi kaudu ühisesse operatsiooni toimumiskohta kooskõlas ELi lahingugrupi kontseptsiooniga ning erikomitee 29. mai 2012. aasta akti ja ELi lahingugruppide siirmise puhul kohaldatavate kindla suurusega hüvitiste alusel (dokument 11806/12, mille nõukogu kiitis heaks 4. oktoobril 2012). ELi lahingugruppide maismaa- ja meretranspordi kaudu lähetamise kulud kvalifitseeruvad ühiste kuludena üksnes juhul, kui see on kulutõhusam transpordiviis, ning tingimusel, et see võimaldab pidada kinni ELi lahingugruppide siirmise nõutavatest tähtaegadest.
- b) jooksvad kulud: lisakulud teenuste jaoks, mis on hädavajalikud ELi lahingugrupi otseseks toetamiseks õhu ja/või mere kaudu sisenemise kohtades ning logistilistes ja koondamispaiades, eelkõige (kuid mitte ainult) varustuse ja materjalide turvaline ladustamine, ülesande 1 teenused ja rajatised, majutus, hügieen (pesemine, dušid, tualetid), toitlustusrajatised, jäätmekäitlus ja üldine insener-tehniline tugi;
- c) siirmise valmisolekupakett: kogu ELi lahingugrupi siirmisega seotud lisakulud toidu, vee ja kütuse jaoks kuni kümneks päevaks vastavalt operatsiooniplaanis heakskiidetule.
- d) ümberpaigutamise transpordikulud: ELi lahingugrupi personali täiendavad transpordikulud maismaa-, mere- või õhutranspordi kaudu ümberpaigutamiseks operatsiooni toimumiskohast. Ühise kuluna võetakse arvesse vaid kõige kulutõhusam transpordivõimalus.

4. Lisakulud, mis tekivad liidu juhitava operatsiooni jaoks liidu käsutusse antud NATO ühiste vahendite ja võimete kasutamisel.

Kulu, mis tekib liidule, kui ta kasutab ühe oma sõjalise operatsiooni jaoks liidu ja NATO vahelist kokkulepet, mis käsitleb liidu juhitaavaks operatsiooniks kasutada antud NATO ühiste vahendite ja võimete väljastamist, jälgimist, tagastamist või tagasinõudmist. NATO poolt liidule tehtavad tagasimaksud.

5. Lisakulud, mis tekivad liidule seoses ühiste kulude loeteluga hõlmatud kaupade, teenuste ja töödega, mille teevad liidu juhitava operatsiooni jaoks kättesaadavaks liikmesriigid, liidu institutsioonid, kolmandad riigid või rahvusvahelised organisatsioonid vastavalt artiklis 37 osutatud kokkuleppele. Sellise kokkuleppe alusel riigi, liidu institutsiooni või rahvusvahelise organisatsiooni poolt tehtavad tagasimaksud.

B OSA

KONKREETSE OPERATSIOONI AKTIIVSE ETAPIGA SEOTUD ÜHISED KULUD, MILLE KANNAB RAHASTU, KUI NÕUKOGU TEEB SELLISE OTSUSE

Transpordikulud: transport operatsiooni toimumiskohta ja sealt tagasi operatsiooni jaoks vajatavate vägede siiramiseks, toetamiseks ja tagasi toomiseks.

Rahvusvahelised sihtjõudude peakorterid: operatsiooni toimumiskohta siirdud liidu sihtjõudude rahvusvahelised peakorterid.

C OSA

OPERATSIOONIDE ÜHISED KULUD, MIS KAETAKSE RAHASTUST, KUI OPERATSIOONI ÜLEM SEDA TAOTLEB NING KOMITEE NEED HEAKS KIIDAB

- a) Kasarmud ja majutus/taristu: hoonete soetamise, rentimise ja renoveerimise kulud operatsiooni toimumiskohas (hooned, varjualused ja telgid) vastavalt operatsiooni jaoks siirdud vägede vajadustele.
- b) Hädavajalik lisavarustus: operatsiooni läbiviimiseks hädavajaliku erivarustuse ettekavandamata rentimine või ostmise operatsiooni käigus, tingimusel et ostetud varustust ei tooda missiooni lõpus endaga kaasa.
- c) Meditsiiniteenused ja -rajatised: muud kui A osas nimetatud ülesande 2 teenused ja rajatised operatsiooni toimumiskohas.
- d) Teabe hankimine: teabe hankimine (satelliidikujuksed; luureandmete hankimine operatsioonialal, reke ja seire (ISR), sealhulgas maa-õhk tüüpi seiretegevus (AGSR) ja luureandmete hankimine inimallikatel).
- e) Muud kriitilise tähtsusega võimed operatsiooni toimumiskohas: demineerimine, kui see on operatsiooni jaoks vajalik; kaitse keemiliste, bioloogiliste, radioloogiliste ja tuumarünnakute (CBRN) korral; operatsiooni toimumiskohas kokku kogutud relvade ja lahingumoono ladustamine ja hävitamine.
- f) Ümberpaigutamise transpordikulud: täiendavad transpordikulud ELi lahingugrupi varustuse maismaa-, mere- või õhustranspordi kaudu ümberpaigutamiseks operatsiooni toimumiskohast. Ühise kuluna võetakse arvesse vaid kõige kulutõhusam transpordivõimalus.
- g) Täitevvolitustega operatsiooni toimumiskohta siiramise jooksvad kulud: lisakulud teenuste jaoks, mis on hädavajalikud, et toetada otseselt vägede esialgset siirmist tervikuna nende ajutises peatuspaigas viibimise ajal õhu ja/või mere kaudu sisenemise kohtades ning logistilistes ja koondamispaikades teel lõppsihtkohta (lennuliikluse/mereliikluse korraldamine, lasti käitlemine ja reisijate teenindamine, tolli- ja transiiditeenused, julgeoleku ja ohutusega seotud teenused, sealhulgas väekaitse, varustuse ja materjalide turvaline ladustamine, ülesande 1 teenused ja rajatised, majutus, hügieen (pesemine, dušid, tualetid), toitlustusrajatised, jäätmekäitlus ja üldine insener-tehniline tugi).
- h) Täitevvolitustega operatsiooni siiramise valmisolekupakett: vägede esialgse siiramisega tervikuna seotud lisakulud toidu, vee ja kütuse jaoks kuni kümneks päevaks vastavalt operatsiooniplaanis heakskiidetule.

V LISA

OPERATSIOONI LÕPETAMISEGA SEOTUD ÜHISED KULUD, MIS KAETAKSE RAHASTUST

Kulud lõppotstarbe leidmiseks varustusele ja taristule, mida rahastatakse operatsiooni puhul ühiselt.

Lisakulud operatsiooni raamatupidamisaruannete koostamiseks. Kulud, mida võib tasuda ühistest kuludest, määratakse kindlaks vastavalt IV lisale, pidades silmas seda, et raamatupidamisaruannete koostamiseks vajalik personal kuulub kõnealuse operatsiooni peakorterit juurde isegi pärast seda, kui viimane on oma tegevuse lõpetanud.
